

ПАНСЬКА ГУБА, ТА ЗУБІВ НЕМА

— або —

ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ

Комедія з міщанського життя

зі співами і танцями

на 4 дії.

СКОМПАНУВАЛИ:

Старицький та Левицький.

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST.
NEW YORK - N. Y.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Ню Йорк 29 Марта 1924 Року.

ПАНСЬКА ГУБА, ТА ЗУБІВ НЕМА.

АБО

ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ.

КОМЕДІЯ З МІЩАНСЬКОГО ЖИТТЯ ЗІ СПІВАМИ І ТАНЦЯМИ.

НА 4 ДІЇ.

СКОМПАНУВАВИ: СТАРИЦЬКІЙ ТА ЛЕВИЦЬКІЙ.

Д І Є В І О СОБИ.

ПРОКІП СВИРИДОВИЧ СІРКО, міщанин має крамницю.
ЯВЛОКІЯ ПИЛИПІВНА, його жінка.

ПРОНЯ, дочка їх.

СЕКЛИТА ЛЕМЕРИХА, сестра Сірчисі, перекупка.

Галя, її дочка.

СВЕРИД ПЕТРОВИЧ ГОЛОХВОСТИЙ, промотаний цилюрник.

НАСТЯ подруги Проні, манірні.

НАТАЛКА

ХИМКА, наймичка у Сірків.

ПІДОРА, ~~подешниця у Лемарихи.~~

СТЕПАН ГЛЕЙТЮК, бувший наймит у Лемарихи,

МАРТА - бублейниця,

Устя, черевшниця.

~~Меропія~~ черевшниця. живе у монастири, черниця.

ДВА БАСИ.

Йосіко, жид.

КВАРТАЛЬНИЙ, ГАРМОНЬЩИК, МІЩАНЕ І ЛЮДЕ СЕЛЬОКІ.

ДІЄТЬСЯ НА УКРАЇНІ КОЛО КИЇВА.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

НЮ ЙОРК 29 МАРТА 1924 РОКУ.

Д І Я 1

Обстановка: Глибокий яр. Під горою на ліво гарненький домок. Сірків з садком, за ним паркан і знов якийсь садок і домок, на право гора, баркан а далі яр. На дальній горі видно Київ. Вечір.

ВИХІД 1

Прокіп Свиридович і Явдокія Пилипівна сидять на лавці біля дому.

Явдокія: Бач, як сьогодні вечірню зараня, одправил и ще-й і сонечко не зайшло! А то тим, що нови дячок гарно вичитує.

Прокіп: Чим-же гарно?

Явдокія: Як чим? Голосно словами, мов горохом сипле.

Прокіп: Так, так! Як пустить язика, то він у його, як млинове колесо, тільки бррр!.. І меле разом і решетує...

Явдокія: А твій старий мне, мне той язик, як баба во вну...

Прокіп: Прирівняй ще цього штовкала до старого дячка! Той таки чита по стародавньому, по божественному, а цей...

Явдокія: Заступайся за свого шкарбана тим, мабуть, що табакою почастує.

Прокіп: Так що-ж що почастує!

Явдокія: А то, щой в церкві заживаєш табаку, мов маленькій...

Прокіп: Лопочи, лопочи, а ти заступаєшся за нового тим, що молодший.

Явдокія: Вигадай ще що!

Прокіп: Та-й вигадую!

Явдокія: От уже не люблю, як ти почнеш вигадувати та дратувати! /обернулась/

Прокіп: Ну, ну! Не сердься, моя старенька, тоя пожартував! /СТАРА МОВЧИТЬ НАДУТА /Не седся бо, моя сивесенька!

Явдокія: Та годі вже!

Прокіп: Чого годі? Хвалити Бога прожили вік у добрій згоді та лагоді, діждалися сього ясно-го вечора... Да не зайдеть сонце во гніві вашім...

Явдокія: Та я вже на тебе не сердюся! Тільки не вередуй.

Прокіп: Ні, ні не буду. А нам таки справді нарікати ні на що, вік пройшов, лиха не зазнали, хоча і були хмарки, та Господь хранив од тучі, бсть на старість, і шматок хліба, і за куска, і закуток.

Явдокія: А працювали-ж за те як, рук не складаючи!

Прокіп: То що-ж! Хто дбає той має! Неперестаньмо трудімся, да не увійдете в напасть! Аби чужого хліба не заїдали та з чужої кєрвавиці не користувалися!

Явдокія: Здається, уже на нас голубе, нікому і скаржитись!

Прокіп: А хто зна? Може і нам перепала чужа копійка!

Явдокія: Як же гандлювати без того? То вже нехай Бог проща! Нам же треба було дбати, дочка росла єдиначка, треба було на посаг складати.

Прокіп: Так, так, так... наградив таки нас Господь дочкою - розумна!

Явдокія: І вже! Що розумні, так на в весь Подол! Так не жалували-ж на їх грошей, у який кошт та наука увійшла-страх! Скільки отій мадамі до пенцьона переплачено!

Прокіп: А за який час? Довго там побула?

Явдокія: Мало хіба? Аж три місяці! Ти-б уже хотів свою дитину запакувати у науку-на муку, аж до загину!

Прокіп: Я не про тебе, мені ті панцьони і не до смаку, а коли гроші за рік заплачено, то треба було принаймні за них одсидіти!

Явдокія: Грошей шкода було, а дитини то ні, що за три місяці змарніла та знівечилась, хоч живою у труну клади! Там уже мало того, що науками ввмучили, вимордували, та ще-й і голодом морили! Дитина не видержала і утікла!

Прокіп: То нічого, одпаслижся дома, одно тільки не гаразд.

Явдоха: Що там? Уже знов почав вередувати?

Прокіп: Та я і мовчати-му, а тільки той пенцьон...

Явдоха: Що пенцьон?

Прокіп: Оттуть у мене сидить! /ПОКАЗУЄ НА ПОТИЛИЦЮ/

Явдокія: Ти знову?

Прокіп: /ЗІТХНУВ/ Та мовчу-ж! / ЧУТИ ЗДАЛЕКУ ГУРТОВУ ПІСНЮ/.

Не щечечи ,соловейко,
На зорі раненько,
Не щечечи манюсенській,
Під вікном близенько!

Явдокія: А славно співають! Я страх люблю хлопчачі піні!

Прокіп: Славно, славно! Завтра неділя, а вони гукають.

Явдокія: А коли-ж їм і погуляти, як не під свято!

Прокіп: То-й розходилибся спати, а то-й самі не спють і другим не дають... /ПОЗІХАЄ/.

Явдокія: Той йдиж собі спати, хтож боронить?

Прокіп: Та яб уже так щоб і лягати, та Проні ждемо.

Явдокія: А правда, чого вони так забарились? Уже і ніч на дворі, тиб пішов та знайшов їх!

Прокіп: Де-ж я їх буду шукати? Та їх і кавалер проведе.

Явдокія: Та проведуть... кавалерів за ними, як полови за зерном, а все таки страшно.

Прокіп: Не бійся, не маленькі. /ПОЗІХА ЗДОРОВО/ Ой, Господи помилуй мене грішного раба свого! /ЗНОВ ПОЗІХА І ХРЕСТИТЬ РОТА/ Чого цея так позіхаю?

Явдокія: / ПОЗІХА І СОБІ/. Оце! ти позіхаєш, а я за тобою.

Прокіп: / ПОЗІХА ЗНОВ/. Пху! на тебе сатано! Позіхнув так, що трохи рот не роздерся!

Явдокія: Та затуливби рота, а то так не гарно дивитись, що-й.....

Прокіп: А ти думаєш мені гарно дивитись, як ти розяв виш свою вершу?

Явдокія: З якого це часу з мого рота стала верша?

Прокіп: Та хібаж уже не пора?

Явдокія: Пху, пху! / РОЗСЕРДИЛАСЬ ПІШЛА ДО ХАТИ/.
Прокіп: / ПОЧУХАВ ГОЛОВУ/. Розсердилась моя стара,
розгнівалась, треба помиритись./ПІШОВЗАНЕВ/.

Хор: ВИХІД, 2, МІЩАНЕ, МІЩАНКИ І ХОР.
/ ЗА КУЛІСАМИ СПІВАЙ.

Твоя пісня дуже гарна,
Гарно ти співаєш,
Ти щасливий спарувався
І гніздечко маєш.

ЧЕРЕЗ СЦЕНУ ПЕРЕХОДЯТЬ ХЛОПЦІ І ДІВЧАТА СПІВАЮЧИ, ЗА
НИМИ ПО УХОДІ НАДХОДИТЬ ГОЛОХВОСТИЙ, У ЦІЛІНДРІ ПЕНДЖ
ДЖАКУ ІВ РУКАВИЧКАХ. ПІДХОДИТЬ ДО ГУРТУ/.

Голох: / ДО СЕБЕ/. А славні тут дівчатка-мішаночки,
доложу вам чистеє амбре! Думав що знайду між
ними ту, що коло Владимірі бачив, - так нема, а
вона здається, з цього кутка. От пипочка, що
просто тільки ах, ах- та переах! Одно слово
канахветка-только смокчи! Трохи чия даже не
улюбився у ейо, чесне слово, просто зголови
не йдоть... Господи! Що-ж це я? Чи не прогавив
за нею главнога предмета, Проні? От тобі і
на! Побігти шукати, /ПІШОВ ХУТКО НА ПРАВО/.

ХЛОПЦІ: СПІВАЮТЬ.

А я бідний безталанний
Без пари без хази,
Не довелося мені всвіті
Весело співати!

ОДДАЛЕКИ ЧУТИ ШО ДРУГИЙ ГУРТ СПІВАЄ ТУ СА-
МУ ПІСНЮ/.

Бас 1: А внас басы кращі, уних як побиті горшки.

Бас 2: Або як старі пуганські решета!

Усі: А справді, / СМІЮТЬСЯ/.

Хлопець: А який тепер хор найкращий? Чи семинарський
чи брацкый?

Бас 1: Звичайно, брацкый.

- Бас 2: А я кажу семинарський,
Бас 1: Ба, брешеш!
Бас 2: Ба, не брешу! В семинарському хорі сам таран
Таран як попре горою, го-го-го! Або Орест як
посує октавою, гур-р-р аж гори дріжуть!
Бас 1: Ав брацкому Кирило чого варт?
Бас 2: Ну, що-ж, Кирило тай годі.
Бас 1: Ет!
Степан: А хто по вашому панове, розумнійшій у Киє-
ві, чи семенарист, чи академист, чи універ-
ситант?
Хлопець: Голохвостий!
Степан: / РЕГОЧЕСЬ/ Ото, ушкварив!
Бас 1: Попав пальцем у небо!
Дехто: Найшов розумного на смітнику! Ха-ха-ха!
Хлопець: А хтож розумнійший за нього? Говорить по
ученому, що і не второпаєш.
Степан: Чи у тебе часом не загублено якої клепки?
Хлопець: Чого ти присікався?
Степан: Дивіться люде добрі, що по свинячому хрюка
то-й розумнійший значить!
Другі: Чого-ж справді сміятись? Голохвостий, таки
не взяв його кат, розумний, освячений, таки
паном діло, і ходить і говорить по панському
Степан: Ов-ва! Не бачила розкошів свиня, той саж за
палаці здався!
Дехто: Та годі вам, за чорт зна що змагатись!
Степан: І то правда, пху!
Дехто: Од мідан одстав, адо панів не пристав.
Степан: Та як-же! Натягне штани-галанцізує чоботи н
на ризях та ще напне на голову капелюха, тай
дметься, як шкурат на огні! Які були у батька
гроші, процвиндрив, а тепер що на йому, то і
при йому!
Бас 1: А так, батько його було на базарі голив та
кров пускав, баньки ставив, тай копійка води-
лась, а він вже бач і цидюрню по модньому.
Степан: Не знаю, чи голить других, а що себе то обго-
лив-- то так!..

- Бас 1: А який ласун до дівчат, як зводить усіх біді!
- Бас 2: Та тож Степан через тоє на нього і гори верне.
- Дехто: Боїться значить, щоб не одбив дівчини.
- Степан: Одбив би я йому печінки!
- Другі: О! Він хваткий!
- Бас 1: Ав тебе уже є коханка?
- Степан: Що ти їх слухаєш? Верзуть теревені!
- Дехто: Єсть, єсть...
- Бас 1: А хто?
- Хлопець: Галя Пимиришина.
- Бас 1: Гарна?
- Хлоп: Чудо, яка!
- Степан: Ти бо мені гляди і честь знай, бо язика і полатати можна.
- Хлоп: Що-ж я сказав? От напасть!
- Другі: Цитьте! Он Голохвостий йде!
- ВИХІД З ГОЛОХВОСТИЙ НАДХОДИТЬ.
- Дехто: Здрастуйте, Свириде Петровичу! А ми вас оце згадували...
- Голох: А, хороше, добре...
- Степан: / У БІК/. Добре що не чув!
- Голох: / ПОДАЄ ДЕКОМУ РУКУРА РЕШТІ КЛАНЯЄТЬСЯ/. Мена такж всегда споминають, значить моя моя парсона у шику!
- Степан: / НА БІК/. Як свиня вдош!
- Голох: / ВИЙМАЄ ЗИГАРНИЦЮ/. Нет лі у кого сірника?
- Хлоп: Ось у мене єсть! / ЗАПАЛЮЄ ЙОМУ/. А мені Свириде Петровичу, можна одну взяти?
- Голох: На! Може чи не угодно ще кому? Цигарка первий сорт.
- Дехто: Давайте, давайте! / ЗАКУРЮЮТЬ/ Нічого собі.
- Голох: Нічого! Понімаєте ви як свині у апельцинах! Це шик-не зигарки! Каждая стоїть пять копійок, Значить, примером, потягнув, а уже пять копійок нема
- Хлоп: От дорого!
- Степан: / НА БІК/. От бреше гладко.

Дехто: Витакі кидаете силу грошей!

Голох: Чаво мне денег жаліть? Главное дело сібе удо-
вольствіє! Можеть іх у меня іногда сколько ти-
сячок, дак за-то-ж вийшов образованим, как пер-
вий дворянин!

Степан: / ТИХО ДО ДРУГИХ/. Такого дворянина під тина!

Другі: І правда надів жупан, тай дума що пан.

Голох: Тепер следственно меня по всех усядах первим
хвистонком приймають, а почому? Потому, што я умею
как собьксти свой тип, по благородному, говорить

Степ: А по собачому, добродію, часом не вмієте? / СМІХ/.

Голох: Ще нет! Прийдьотся хіба разве од вас науку полу-
чить!

Степа: Ви таки, Бог дасть на мою науку дочекаетесь!

Голох: / ЗГОРДА/ Наведіть сначала себя політурою!

Степа: Цур дурня, та масла грудку!

Другі: Та годі вам!

Голох: Невежество шмаровожне! Што звами тут фиксатур-
ничать? Ешо уберешся в мужичество!

Хлоп: Скажіть бо будь ласка, хоч що небудь по хрань-
цюському!

Голох: Да што ви понімаєте?

Хлоп: А яке убраня на вас, Свириде Петровичу, чудо!
Певно дороге!

Голох: Конечно, не копеешне! Хвистонистої моди і загра-
нишного матеріялу, да і шив, можна сказать, пер-
вий магазин. От ви подумаете, што плаття-лиш биш
то, а плаття первое дело, потому што по платтю
всякого стрічают.

Степ: / ДО ДРУГИХ/ А по уму виражают!

Голох: / НЕ ЗВЕРТАЮЧИ УВАГИ/. От возьмом примером бру-
ки, трубою стоят, как вилиті, чисто англицкій хв-
вистон! А чаво небудь додай і вже хвизиноміі не
імеють! Або вот желетка, здається-кажется, а хит-
ра штука, только немножко не потрап, мода не та
уже і сімпатіі нето. Я вже не говорю про пінжак
ето первая хворма, как только хворми нето, так і

- нікаторого шіку! А от даже шляпа, на што уже шляпа, а как значить пригалаве, так і на тебе нараді!
- Дехто: Добре на цьому знається! Нема што казати!
- Хлоп: А матерія яка! Ряба, ряба-та зозуляста, от би і ме ні такого на штани!
- Голох: Зазуляста?! Шаталаньська?
- Хлоп: Що-ж то значить шарлатаньська?
- Голох: Ет мужва! Што зтобою розгаварювать.
- Хлоп: Та я так.
- Дехто: Розкажіть краще що нам! Ви-ж там по світі буваєте, розумних людей чуваєте...
- Голох: Не все то для простоти інтересно, што для меня матеріяльно.
- Дехто: Та всеж може і нам буде інтересно. Ось ходімо на гору, посьпіваємо, побалакаємо, випемо мокружи преподобниці.
- Голох: Хороший билби для меня кадраль водити звами кумпанію!
- Дехто: Е, ви вже дерете носа до неба!
- Другі: Та киньте його, цур йому!
- Степ: Не знаєте хіба прислів'я, не руш добра...
- Хлоп: Та ходім-бо Свириде Петровичу не церемоньтесь!
- Голох: Ей Богу, нелзя, тут, понімаєте, делікатна матерія. Какхяру значить нужно підстерегти і спровонить Одно слово, не вашого розуму дело!
- Хлоп: Що-ж воно таке?
- Голох: Інтрижка.
- Хлоп: Як?
- Степ: Та кинь його, ходім!
- Другі: Ай справді! Чого зним возитись? Ну його к-бісу! Рушай далі! / ВСІ ПІШЛИ/.
- Голох: Дурні хакли! Ідіть здорові! Што значить проста мужва? Ніякого понятія нето, ніякой делікатной хвантазіі... так і пре! А вот у меня в галаве завсегда такой водеволь, што только мерси,

потому образований чоловік! Да што прочем про них? Годі доволно! От якби Проні не пропустить! Шукаю нігде нето, чи не пройшла разве? Так кудож-ж пройти їй, когда ми калавурим. Удивітельно дело! Нужно підодждати. Треба сьогодні на неї рішительно налягти. Здається я їй нараїлѣя. Ну, да кому я не нараюсь... А вот, штоб Проні не випустить зрук, то необходимо. Багата, який дом, сад! А лавки, а денег по скринях! Старого Сірка як струсну, то так і посиплються карбованці! Одна надія на її придане, бо іначе не можу поправити своїх ділов, такий скрут хоч вішайся. Довгів стільки, як блох у курнику! З дому вийти у день страшно, щоб який жидюга не піймав, їй Богу правда. Тут особливо Йосько єсть, так таке уїдливе, кляте, што ніяким хвисоном його не обійдеш. Де здибав то і давай гроші, тай давай! Ну, деж я тобі візьму коли немай! А він дурний одно, давай тай годі, вертай щосбрав? Ну, што он? Какоє понятіє імеєть? Сказано жид! А ти тікай, бо посадить-чиста напасть! Так і ховаюсь і кручуось, як муха в окропі, та у цилюрні вже посадив замість себе гарсона та що стого? Цилюрня таки лопне! От, як дасть Бог, на Проні женьюсь, себто на її добрі та на її грошак, тоді я бритви через голову у Дніпро позакидаю, а заживу купцем першої гільдії, завю таки моди-аладябель! Тількиж Проня і погана, як жаба... Та якби запусить пазурі у її скриню, то ми при боці заведемо таке монпасе, що тільки пальці облизуй! От би приміром ту дівчину, що коло Владимира ганяв! А-ах!

ВИХІД 5-тий.

НАДХОДЯТЬ, ПРОНЯ, НАСЬТЯ і НАТАЛКА.

Голх: / УЗДРІВШИ ЙХ / А ось і вони з, кумпанією! Ну, Голохвостий, держись!

ПРОНЯ, НАСЬТЯ і НАТАЛКА МЛЯВО ІДУТЬ І ПРАЩАЮТЬСЯ З ЯКИМОСЬ КАВАЛЕРОМ/.

Гол: Як-би его підойти похвисоніще, щоб так зразу шикомм і пройняти? / ПРОБУЄСЬ КЛАНЯТИСЬ/. Ні не так... / ОБСМИКУЄ ОДЕЖУ НА СОБІ/.

- Проня: / НАДБЛИЖАЄТЬСЯ ЗА НЕЮ ПОДРУГИ/. Голохвостий здається?
- Голох: / ПІДБІГА/. Бонджур! Мое серце розпалилося, мов щипці, поки я дожидав мамзель!
- Проня: / МАНІРНО/. Мерси мусю! / ДО ПОДРУГ/ Таки дождався, я нарочите проманіжила.
- Голох: Рекомендуйте мене, пожалуста, баришням! Хоч я і не знаю їх, но надюсь, што ви не будете водить компанію лиш би зким!
- Проня: Розуміється, што мої блиські приятельки і сасіди
- Голох: Рікомендуюх вам, Свирид Петрович Галохвостий.
- Настя: Мені здається що ми десь стрічались.
- Голох: Нічаво нету вдивітельного-міня знаєть увесь мір в Кієві чисто.
- Натал: Невже?
- Голох: Рішительно. Міня везде принімають, как сваво, значить, без хвисона!
- Проня: Там верно красавиць найшли порядошно?
- Голох: Што мне краса? Натурально перве дело ум і обходженіє, делікатні хранцускі манери, щоб вийшов шик!
- Проня: Розуміється, не мужицкі, фе! Мове жар!
- Натал: / ДО НАСЬТІ/. Який він гарний!
- Настя: Нічого собі, тільки штукований!
- Натал: А я вас сегодня десь бачила.
- Голох: Я чоловік не очень посидющий, люблю у праходку з образованими людьми ходить. Ноги чоловіку для того видете і дані, штоб бити ними землю, потому вини і ростуть не з голови...
- Натал: / ДО НАСТІ/ Який він розумний та гострий як бри тва!
- Проня: А я-ж вам не казала, што первий кавалер!
- Голох: Не вгодно лі баришні, покурить папіроски?
- Натал: Што ви, я не курю!
- Настя: І я ні, та чи пристало-ж баришням?
- Голох: Перша мода!

- Проня: А ви не знаєте? Дайте міне! /ЗАКУРЮЄ І КАШЛЯЄ/.
- Голох: Может крепкі? Я, як што дозволите, Проню Прокоповно, принесу вам натуральних дамських.
- Проня: Мерен! То я ковтнула какось диму...
- Настя: Та киньте папіроску, а то ще закашляєтесь.
- Проня: Пусте! Я ще в пенсьоне курила...
- Голох: Чим же мне баришень прекрасних поштувати? Позвольте канахиток! /ВИЙМАЄ ЗКИШЕНІ ВПИНДЖАКУ/.
- Настя: /ДО НАТАЛКИ/ Бач який в вічливий!
- Натал: Настоящий хрант. /БЕРУТ КОНФЕТКИ/.
- Проня: /БЕРЕ МАНІРНО ОДНУ/. Міне так солодке обрідло! Кожного дня у нас дома ласощів етих разних, хоч свиной годуй! Я ще больше люблю пальчини, напаси.
- Голох: Сю минуту видно у вас, Проню Прокоповно, не простий, а образований скус!
- Настя: /ДО НАТАЛКИ/ Куди пак! Дома пироги з маком та вареники троштить, а туть-пальчини!
- Натал: Це на нас критика.
- Голох: Только дозвольте, Проню Прокоповно, то я вам етой всякой всячини целый воз притарабаню! Меня, знаєте на Хрещатику, дак все еті купці делікатними матеріями-просто на руках носють. Бо я їм усем денег позичаю, і там перед начальством звєсно-што потому у меня будошник у струні! Дак уже все во ни нападом, бери, сколько хочеш, значить, етой пога ні-пальчини, кавунов, разних моннасе, мігдалу... Я, вже просто одпрошуюсь, -што куда міне ето перенести все, потому луснуть, пердон, треснуть-як раз плюнуть, так нет таки-бери та бери! Как учеплють-ся, -то-й береш, да і роздаєш уже усяким та разним, потому што пушай хоть на сметник невикидають... Дак я вам цалий воз...
- Проня: /ОБРАЖЕНО/. Того, што на сметник викидають?!
- Голох: Што ви, Проню Прокоповно? І думки не било! Як-же, штоб я такой мамзелі-і непоштительство... Ну, і гостріш ви! Язика звами прєставте собі, нужно держать, як у частє на замку!

Проня: Ви таж і понімайте!

Голох: Ах, ах! Да я з своєї сторони при полном аккорде, лиш би звашей сторони не було ніякого мненія.

Проня: Другим можеть необразованим што вгодно з губи плюнь, бо понятія нікоторого не імеють, а я в пенцьоне всі науки проізошла.

Голох: Пердон, ей Богу, пердон! Потому у меня з язика, как з колеса в млине, так што небудь і ляпне!

Настя: / ДО НАТАЛКИ/. Ходім до дому, бо ця витрішкувата чапля з своїм пенцьоном, як дурень зторбов...

Натал: Це вона нам вибива очи!

Настя: Приндя чортова! / ДО ПРОНИ/ Добраніч вам!

Натал: Ходім уже!

Голох: Што-ж баришні! так, сейчас домой? Хадьомте у працюнку при місяце такой шик!

Настя: Ні, спасибі вам, ходіт здорові самі вже!

Натал: Прошайте, нам не затеняйте, а ми вам не мішаєм!

Проня: Не задавайтесь на крупу, бо в решеті дірка!

Натал: Нічого, ваш кавалер позбирає, поможе докласти вам воза! / ПИШЛИ/.

Проня: / ІМ У СЛІД/. А дулі не скушаєте? Ач копидять як губи! З меня только хворму беруть, а од них усех гнилицями так і тьохнеть!

Голох: Ну, і ловко-ж ви їх одбрили! Ех, Проню Прокоповно, розумні ви, без мила голите.

Проня: Як би міне модніша публіка, то я-б себя показала А то зким тут зайтись-необразованность одна! От только звами і маеш приятность!

Голох: Натирально, куди ім усем до вас? Всьо равно, што примером взять-Мусатов і хранцьюска помада.

Проня: Мерси.

Голох: А в тіятрі любите?

Проня: Знаете, акробати занатніші меня, такі і красиві мушни. Я було как пойду, то страх так тревожусь в за них, што целу ноч не сплю!

Голох: Так виб втаком разі гулять виходілі, то яб мог х хоч целую ноч трудиться проходкою!

Проня: Ночтю? Што ви? Страшно, щоб, бува, какой оказії не вийшло... ви мушина, а я баришня. Вот удньом, так я люблю гулять у Царському саду, з книжкою безпременно, бо так приятно під дубом романа читати.

Голох: А ви які читали?

Проня: " Еруслана Лазаровича", "Криваву Звізду", " Чорний гроб..."

Голох: Да, ето занятні, но я вам рікомендую один раман.. вот раман, так раман... "Битва руских з Кабаринцями" а-ах! Або - " Матильда чилі хранныцьська гризетка" або теж " Безвинна дівиця, чилі любов ухи триться". Антіресні, доложу вам! Не видержиш дочи тати!

Проня: Ах, я такії люблю ужаськ как: щоб про таку любов писалось, щоб як смола кипела!

Голох: Да щоб аж волос смалила!

Проня: Ах, ето ужасно жорстоко...

Голох: Так только здобеться-кажется, а потом дуже прекрасно. От только Проню Прокоповно, про любов би лучше самим рамана завить.

Проня: Конечно занятніше, ежелі особливо кавалер душка.

Голох: / КАШЛЯНУВ/. Проня Прокоповно! Дозвольте спросить, какоє ви обо мене понятіє держите?

Проня: / МАНІРНО/. Што-ж ето ви допитуєтесь? Міне соромно... Я баришня! / НА БІК/ Ага! Дочекалась таки!

Голох: Што-ж што баришня, ето нічаво, ето чистіє пустяки!

Проня: Я і понятія у цім нікоторого не імію...

Голох: Єй Богу, не безпокойтесь!

Проня: Ви міне такого жару укидаєте, што я просто шарію. Хиба не знаєте, як безневинній дівиці стидно...

Голох: Коли без етого нікак нельзя обойтись, все равно прийдьотсья...

Проня: Ах, не говоріть міне про любов... І я до вас ужаськ как... Только, будь ласка не говоріть, пожалуста, про любов, потому ето шкандал...

Голох: Што ви? Я значить прошу вашу руку.

- Проня: Мерси! Тільки тут ноччю... при місяці... так мене моторошно це слухать, аж серце тьопастся....
Ви завтра приходьте до нас пропозицію делать....
- Голох: / ЦІЛУЄ РУКУ/. Я тільки боюсь родителів ваших, а то-б давно зайшов...
- Проня: Єжелі што я согласна, то вже небезпременно.....
- Голох: Ви мене как води цілющої на рани злили, моя зозулечко./ ЦІЛУЄ/
- Проня: Ах, не можу! Тікати нужно! Приходьтеж завтра безпременно, я вас одрекомендую, а ви пропозицію зробите...
- Голох: Прийду, прийду, моя канахвечко!
- Проня: Душка! / ЦІЛУЄ ХУТКО ГОЛОХВОСТОГО І БІЖИТЬ ДО ХВІРТКИ/, Ламур! / ВИБІГА/.
- Голох: Бон-бон./ ПІДСКАКУЄ/ Трам-тара-ра, ура! Наша взяла! Поздравляем вас, Свириде Петровичу! Виграли справу! Проня значить тут / ПОКАЗУЄ КУЛАК/ Старі, правда, не спротивляться, потому потурають дочки у всем. Тількиж і гидка! Ой гидка! Да ще лізе ціловатись! Надо будеть купити доброго мила, штоб замивать після неї губи,.. Але за те-ж все мое! От ужигну! Годі вам Свириде Петровичу, тепер зайцем бути, - буде довольно! Можно будеть і самому зайців ловити, а особливо куріпяточок.... хррр... Хап-і есть! Хап-і есть!

ВИХІД 8-Й, НАДХОДИТЬ ГАЛЯ.

- Галя: / ЙДЕ ЗКОШИКОМ ПРИДИВЛЯЄТЬСЯ/. От як ми опізнилися на старім городі з мамою, уже і розійшлися воі на нашім кутку... Ні, он хтось стоїть, чи не Степан? / ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ТРОХИ РОЗДИВИВШИСЬ/
- Голох: / ЗУЗДРІВШИ/. А, на ловця і звір біжить... / ПІДЛІТА Ціп, ціп, куріпочко!
- Галя: Ой, це чужий хтось! / ХОЧЕ ТІКАТИ, АЛЕ ГОЛОХВОСТИЙ ЗАСТУПИВ ДОРОГУ/.
- Голох: / ПРИДИВИВШИСЬ/. Господи! Це-ж та сама красунечка, що я коло Владимира бачив! От ціпочка! / ДО НЕЇ/. Не тремтіть бо: чого лякатись, моя зозулечко, - хі-

ба з'їм?

Галя: От, їй Богу, коли не пустите, то калавур закричу і будошника покличу.

Голох: Вигадайте! Тільки крикніть, то я такого наговорю, што зараз і в часть вас посадять.

Галя: За що? Що ви гвалтуєте серед ночі, то я маю сидіти?

Голох: Слушайте, серденько, не лементуйте, бо я тільки поговорить хотів з вами, моя зірочко красна. Як повідів я вас коло Владимира, то зтої ночі і пропадаю! Просто вхопили моє серце щипцями, гвоздком у голову сидите, хоч і бритви не бери вруки!

Галя: А справді це той самий... Бачите: ганяли, ганяли там, тай тут переступаєте дорогу, сорому нема, - а ще панич!

Голох: Да коли улюбљон, да так улюбљон, що хоч візьміть вруки піштолета і простреліть туть грудь мою!

Галя: Так і повірили? Шукайти собі панночки!

Голох: Да ви луччі за самих найкращих панночок, ви просто таки ціпочка, що аж слина котиться-вірте!

Галя: Хороша пороша, та не для вас!

Голох: / РОЗПАЛЮЮЧИСЬ/. Чого-ж так-не для мене? Яка ти строга, не любязна! Да у мене голубочко моя, всякого добра-паровицями, да я озолочу тебе, брилянтами обсиплю на весь Київ...

Галя: Обсипайте кого іншого, а мені вашого золота не треба.

Голох. Да хіба я разві поганий? Придивись, пожалуста, первий хвисон...

Галя: Та що - що гарні!

Голох: / БЕРЕ її ЗА РУКИ/. Серденько, пуколька моя! Улюбись у мене, бо їй Богу, застрелюсь отут зараз перед тобою, щоб тобі напасть зробить!

Галя: Ой, що ви кажете?

Голох: Потому, хоч ножицями перетни моє серце, то там тільки одна любов стримить....

Галя: Пустіть-же, як що любите, бо, боронь Боже, хто здиба то буде лихо...

Голох:

Ніхто не здиба! Куріпочко моя! / ОБНІМА/.

Галя: Пустіт бо! Так негодиться! Бач який! Пустіть-бо кричати-му!

Голох: / ПРИТИСКАЄ ЩЕ БІЛЬШЕ/. У-ух! Пропав я! Пожар!

ВИХІД 9-ТИЙ, НАДХОДИТЬ СЕКЛИТА.

Секли: / ЗУЗДРІВШИ/. А то що, Галька? З паничем? Мико мого! Ой, нещастя мого! Добігалась каторжна! От і устерегла! Ах ти подла! / ПРИСКАКУЄ ДО ГАЛІ, ГОЛОХВОСТИЙ ОТОРОПІВ/.

Галя: / ПЛАЧУЧИ/. Мамо! Начепився! хто його зна хтої звідки, тай гвалтує, як розбишака...

Секли: Як хто його знає? А ти не знаєш-свята та Божа! Ах! обманщиця чортова, матері хочеш очі одвести! Так і повірили! / ТИМ ЧАСОМ ГОЛОХВОСТИЙ, ОПРАВВИВСЯ, КОЧЕ ТІКАТИ, СЕКЛИТА ЙОГО ЗА ПОЛИ/. А ти паничу куди? Навтікача? Ні, з моїх рук так не вийдеш! Я за свою дочку тобі очі видеру з лоба!

Голох: / ЗМІШАВШИСЬ/. Хиба се ваша дочка?

Секли: А то-ж чия?

Голох: На вас ані трішечки не похожа, у неї голосок як соловейко в лузі, а ви як збочки гуркаєте!

Секли: Ах ти, харцизнику? Ти ще сміямсь здумав? Наробив бешкету, тай зуби скалить!

Голох: Та не зіпайте так, бо всіх кожумяцких собак збен-тежете!

Галя: Мамо, голубочко, киньте його! Не робіть слави їй Богу, начепився вперве!

Секли: Заступається! Геть мені зараз до дому! Ще на губах молоко не обсохло, а вона уже з клопцем обнімається! Я тобі дома обірву оті патли сибірна!

Галя: / ПЛАЧЕ/. За віщо ви мамо? Хиба я винна?

Голох: / НА БІК/. Як би його вирватись від цієї відьми? От влапався!

Секли: / ДО ГАЛІ/. Іди звідси! Не слинь мені! Дома побалакаємо! / ГАЛЯ ВІДХОДИТЬ ПЛАЧУЧИ/.

- Голох: / ХОТІВ ТІКАТИ, АЛЕ СЕКЛИТА НЕ ВИПУСТИЛА ПІДЖАКА ТАК ЩО ВІН АЖ ЗЛЕТІВ З ОДНОГО РУКАВА, СЕКЛИТА ТОГ ДІ ВХОПИЛА ОБОМА РУКАМИ ЗА ЖИЛІТКУ/.
- Секли: А куди каторжний? Щоб ще такого шелихвоста не вдє ржати, та не була-б я Секлита Лимериха!
- Голох: Що ви? Чи при своїм умі? Не робіт, пожалуста, шкан- далю! / ВСЕ ПОЗИРА НА ДІМ СІРКІВ/. Я вам заплачу, я багатий...
- Секли: / ШЕ ДУЩЕ/ А щоб ти не діждав, щоб я за дочку гро ши брала? Щоб я рідну дитину продавала? Не діждеш Не втечеш! Не пушу! У мене одна дитина, як одно сон це у небі! На що ти зводиш її з ума?!
- Голох: / НА БІК/. От репетує бісова баба: розбудить уся вулицю! / ДО НЕЇ/. Та я ей Богу, не чіпав вашої до чки--тільки балакав.
- Секли: Брешеш, нащадку іродів! Сама бачила, як обнімались! Знаю я вас паничів! Знаю, як ви обдурюєте та з ума зводите дівчат!
- Голох: Та щоб я луснув коли зводив!
- Секли: Докажи, докажи! Я не повірю твоєму слову: твої сло- ва гнилі, як яблука! Ти жарциза, волоцюга!
- Голох: Та що-ж ви лаєтесь? Я не перекупка, обманювати не буду! Од вас не можна ні одпроситись, ні одмолитись
- Секли: Ти думаєш, що як я перекупка, то мене можна і зне- важати? Я на шаг обдурю, а на карбованця вам, сибір ним, правди скажу! От що! Хай збереться хоч уся ву- лиця, а Секлита за себе і за свою дочку встоїть. Стріляй на мене, а я таки на своєму стану, за прав ду стану! / БЕ КУЛАКОМ ОБ КУЛАК/. Коли зачіпаєш, то зачіпай чесно: не зачесть мене і моєї дочки, бо ми тобі не іграшка!
- Голох: / НА БІК/ От не вирвусь! / ДО СЕКЛИТИ/ Та присяй бі, і не думав безчестити! / ХОЧЕ ЗНОВУ ВИРВАТИСЬ/
- Секли: Не пручайсь! Не пушу! Гвалт, гвалт! Поліція! поліція!
- Голох: / НА БІК/. Ой пропав я! / ДО СЕКЛИТИ/. Цитьте не крї кричїть бо!
- Секли: Що бо? Кричу бо маю право! Поліція, поліція!!

- Голох: / НА БІК/.Потопить,бісова баба,чисто потопить!У Сірків уже і віконниця одчиняється!Господи,ну що його робити!/ ДО СЕКЛИТИ/.Слухайте сюди...
- Секли: Калавур! / ЗДАЛЕКУ ПОЧУВСЯ СВИСТОК/.
- Голох: Ой,поліція,шкандал!/ ДО СЕКЛИТИ/.Слухайте сюди, не кричіть,я всю правду скажу,ми любимось з вашою дочкою,тільки я чесне маю на думці,я її хочу сватати...
- Секли: Дури кого іншого,а не мене,-знаємо ми вас паничів!
- Голох: Та я не панич,а простий міщанин,-то тільки зверху на мені образованность!
- Секли: Брешеш!
- Голох: Та щоб я луснув...Не далеко тут мій дом!Я родич Свинареньків.
- Секли: Якого?Петра?
- Голох: Еге-ж,Петрів племенник.
- Секли: Так хибаж міщанину пристало бути свинею?
- Голох: Єй Богу,я вашу Галю люблю так,як золото,і хочу сватать,от хоч зараз оддайте,то візьму.
- Секли: Присягнісь мені,ходім до церкви!
- Голох: Та чи-ж я чоловіка вбив,щоб серед ночі присягати!Вірте мені,я чоловік благородний,образований,і божусь,і присягаюсь,що не піддурю,бодай я завтрашньої днини не діждав,бодай я завтра на своїх ремінних пасах повісився,бодай я зарізався в своїй хаті своєю бритвою коли не вірите!
- Секли: / БЕРЕ ГРУДКУ ЗЕМЛІ/.іж святу землю,то повірю!іж!
- Голох: Хиба-ж я вовк щоб їв землю?
- Секли: Іж,на іж то повірю!
- Голох: Та мене-ж од тої землі скорчить,то і чоловіка вашій дочці не буде!
- Секли: Та ви брешете!Присягніться мені на Брацькій!
- Голох: Нехай мене покарають всі печерські святі!Нехай мене покриє великий лавський дзвін,коли я брешу!..
- Секли: Ні,таки присягніт навколiшви до Брацької!
- Голох: / НА БІК/ От не одсахнусь!/ СТАЄ НА КОЛІНА/.Ну, нехай мене побє Брацька Божа мати,коли брешу!

Секли: Ну, тепер вірю, тепер вірю!

Голох: / ОБТРУШУЄ ШТАНИ ДО СЕБЕ/ От іще через оцю каторжну бабу бруки запачкав!/ ДО НЕЇ/.Так я незабаром до вас і на заручини.

Секли: Про мене, просимо, тільки за мою Галею нічого нема

Голох: Нащо мені? І свого доста! Аби Галя!

Секли: Так заходте-ж, раді будемо!

Голох: А де-ж ваша ката?

Секли: Зараз за яром. Спитайте Секлиту Лимариху, увесь Подол зна. Глядіть-же, не обдуріть, а то, бий мене сила Божа, як попаду вас у свої руки, то і живим не випущу! Од Лимарихи не сховаєтесь!

Голох: Та буду-ж, буду! / СЕКЛИТА ВІДХОДИТЬ/.

Голох: / ОЗИРАЄТЬСЯ/. Ух! Ху! От баня, так баня, аж три пото зійшло, ей Богу! / УТИРАЄТЬСЯ/. Оце вскочив, так вскочив - нікуди!

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

Д І Я, Д Р У Г А.

Обстановка: ВЕЛИКА СВІТЛИЦЯ СІРКІЗ, ПО МІЩАНСЬКИ, АЛЕ З ПРЕТЕНСІЄЮ ВВРАНА. ОДНІ ДВЕРІ В КІМНАТУ, НА ЛІВО В ПЕКАРНЮ, ПРОСТО - ВХІДНІ.

ЯВДОКІЯ ПИЛИПІВНА САМА.

Явдок: / СИДИТЬ КОЛО СТОЛУ, ПОЗІХА І ОБМАХУЄТЬСЯ ХУСТКОЮ/ Ну, і день! Діждалися святого літечка! Спала вже сї спала, та ніяк до вечора не доспала, упріла тільки, страх! / УТИРАЄТЬСЯ ХУСТКОЮ/. А старий іще спить! Ого! Прокопе Свиридовичу! Доки ти будеш качатись! Вставай, бо вже швидко до вечірні задзвонять! Прокопе Свиридовичу, чи ти чуєш?

Прок: / ОЗИВАЄТЬСЯ З КІМНАТИ/. А-а! То ти мене, Явдоню? Постой трохи, прочумаюся та потягнуся!

Явдок: Ач, потягається, а якби я потягалась, той гримавби! Та воноо в свято і годиться поспати, менче гріха, як не спиш, то почнеш судити кого або що, а воно і в спокуса. Та чого він не йде? Скучно самій,

- Проня пішла кудись, та вони не люблять із нами г ворити... Прокопе Свидоровичу, та в ставай-бо!
- Прокі: / ВИХОДИТЬ ПОТЯГАЮЧИСЬ/. Яюсь мені не вірно... чи пе доспаив, чи переспав... Мол-би хочеться чогось, чи хвигів, чи солоних огірків? / СІДА КОЛО ЯВДОКІЇ/ Як тобі здається?
- Явдок: А як же мені проте знати? Хіба в мене твій рот?
- Прокі: От бач, ти і не знаєш, чим мені догодити, а мене, як тебе не бачу, то-й сум бере!
- Явдок: Добрий сум! Пішов у свою кімнату тай хропе, аж кімната дрожить, а я тут сама горюю, нема до кого і слова промовити.
- Прокі: Скучила? Як ми бралися, то гули, як голубочки, і до смерти будемо гути, гулю, гулю, моя старенька!
- Явдок: Забуркував мій сидесенькій! / ПРИСУВАЄТЬСЯ БЛИЩЕ І ПОПРАВЛЯЄ ЙОМУ ЧУВА/.
- Прокі: А чи пам'ятаєш, Явдоно, як я присватувався до тебе? Як я тоді вертівся коло тебе!
- Явдок: Згадай іще колишню! Минулося! От уже у нас і дочка на порі.
- Прокі: Та так, так! Уже давноб час!
- Явдок: Чого давно? Ще вони молоді!
- Прокі: Ти уже в таких літах з третою ходила тільки Бог побрав.
- Явдок: Мало чого ні, мені нічого було перебирати, а Проні треба не аби кого, вони на паню повернуті всяким делікатностям вивчені.
- Прокі: Вивчені-ж, та он зтими делікатностями і сидять, і ніхто не бере!
- Явдок: Хіба в неї було мало женихів?
- Прокі: Та чому-ж не йшла?
- Явдок: Бо простота, а нашій дочці треба або дворянина, або хоч купця,
- Прокі: Заманулось чорти-батька зна чого, а по моєму-- наш брат краще.

- Явдок: По твоєму-б дитину хоч за шмаровоза.
- Прокі: Не за шмаровоза, а за міщанина, трудящого чоловіка, такий би і гроші не розтринькав, і дитину-б жалував, і нас би не зневажав, держався-б свого звичаю. А як вишукаєте якого голівітра, чи завалюшого лодаря, то той зараз переверне все по модньому, нас як простих, заплює, добро все розмантачить і дочку кине.
- Явдок: Ти знов дратуватись хочеш? Чого-б же він кинув Проню? Чим-же вони дворянину не жінка, коли усяких наук знають. Це вже здурівби чисто, як би і такою жінкою погребав!
- Прокі: Толкуй! По моему оті панські науки та примхи тільки перекрутили дівчину дочку: кому вона потрібна з своїми переборами? Який її дворянин візьме? Дворянин чи охвіцир шукатиме жінки гарної, а наша Проня нівроку на тебе схожа! / МАХНУВ РУКОЮ/.
- Явдок: Що-ж це ти знов мене уїдати? Отто напасть! Заслужила! / ЧУТИ ДЗВІН/.
- Прокі: Та годі не сердься, вже до вечерні дзвонять.... / ХРЕСТИТЬСЯ/. Піти, так щось ноги болять, може Бог простить уже.
- Явдок: Та і Проняж просили, щоб конешне дома були, не виходили.
- Прокі: Що-ж там?
- Явдок: Про те вже вони знають... Либонь гостя якогось важного приведуть.
- Прокі: А! то давайте чаю, або горілки.
- Явдок: Горілки і не думай, бо Проня сердитимуться, як побачуть.
- Прокі: Що-ж це? Уже ні зісти, ні спити не можна? Та це через велико розумну дочку життя немає, і то не так, і того не роби, і туди не ступай, і в тім не ходи, і так не говори! Ох-ох-ох!
- Явдок: А тобі для дочки важко і приємність зробити? Одна-ж тільки?

Прок: Та одна-ж, тай та нас цурається, все гримає, що ж ми прості, го мужичому говсримо, соромиться батька і матери...оо...оо...оо...

Явдок: Правда, так що-ж робить, коли ми вже до них не підійдемо? Вони вже під панську статъ пішли....

Прок: Та панія-ж, а не дитина!

Явдок: За теж розумні!

Прок: Ет! Отой пендъон у мене ось де! / ПОКАЗУЄ НА ПОФТИЛИЦЮ/

Явдок: Ти знов уже почав?

Прок: Та-й мрвчу-ж... Та давайтеж хоч чаю, або щс!

Явдок: Химко, Химко! / ХИМКА ВИХОДИТЬ/

Явдок: Чи самовар готовий?

Химка: Ні, ще не ставила.

Явдок: Так наставляйже зараз.

Прокі: Слухай, як укинеш жару, то збігай, будь ласка, у ж церкву до дячка та попроси трошки табаки.

Химка: Збігай! Близький світ!

Явдок: Та що се ти вередуєш? Куди-ж вона у віттар ускочить, чи що?

Прок: Та я мовчу... Так подавайже хоч самоваря скоріше!

Химка: / ЗАПИРАЮЧИ ДВЕРІ ВИХОДЯЧИ/. Своєю душею не загарю, як закіпить, го-й подам.

ВИХІД ЧЕТВЕРТИЙ. ВХОДИТЬ ПРОНЯ.

Явдок: Де це ви доню, ходили?

Проня: На Хрешатику була: ось для вас покупку принесла

Прок: Щс-ж там?

Явдок: Чи не черевики купила?

Проня: / РОЗВИРАЄ ПАПІР, І ВИЙМАЄ ЧЕПЧИК З ЧЕРВОНИМИ СТРІЧКАМИ/, Ось що я вам мамо купила. / ХОЧЕ НАДІТИ МАТЕРИ НАГОЛОВУ, МАТИ ОДХИЛЯЄТЬСЯ/.

Явдок: Що це ви, дочко? Схаменіться! Чи годиться-ж мені на старість убиратись у чепчик, та ще з червоними стрічками?...

Проня: Така саме мода.

Явдок: Пізно вже мені, дочко, до тих мод при звичаюва-
тись!

Проня: Ну, вже як хочете, а оту мішанську хустку з ріж-
ками скиньте!

Явдок: І мати, і бабка моя таку носили, у такій уже і
мене в труну положите...

Проня: Та що ви зо мнєю робите? Говорить не вмієте, хо-
дить, як люде, не вмієте, у хаті і кругом простота
то хтєж до нас з благородних і зайде?

Прок: Простота, Проню не гріх.

Проня: Так нашо ж було мене по благородному вчити?

Прок: Правда і то-пенцьон! / ЧУХА ПОТИЛИЦЮ/.

Проня: Та не ходить і ви тату, розхрістані!

Прок: Жарота-ж тепер.

Проня: То що, а все не гаразд. Он сьогодні буде у нас
благородний кавалер: мене свата і просить руки.

Прок і Явдох: О! Хто? хто?

Проня: Голохвостов.

Прок: Чи не цилюрник з-за Канави?

Проня: Не цилюрник, а палікмахтер: образований, гарний,
богатий.

Явдок: Та чи богатий-же? Розпитайтесь добре?

Проня: Що ви знаєте?

Прок: А правда, що дочка краще знаєть.

Явдок: Глядіт-же, щоб усе було гаразд.

Прок: Добре, добре! Я зараз пішлю за горілкою.

Проня: Горілки? Виб ще цибулі або путрі поставили!

Явдок: А то чого-ж доню?

Проня: Чимпацького треба, так водиться.

Явдок: Та тож дороге, та ми коло нього не вміємо і хо-
дити.

Проня: І того жалієте для дочки!

Явдок: Господь з вами! Старий...

Прок: Та я-й нічого... Ось і гроші. / ВИЙМАЄ ПАЛІРУСА
В ПЛАТОК ЗАБИНЕНОГО/.

Проня: Дайте Химці, а я напишу... та дивіться, як буде у нас гість, щоб тітка не притетюрилась!

Явдок: А що-ж їй робити? Не вигнати-ж сестру?

Прок: Та вона не поміша, лишній родич у хаті.

Проня: Добрі родичі, що не знаю, як і одкадитися! Нагно-їть у хаті, розговори заведе такі! Гнйлицями нас-мердять, унітвєся.

Явдок: Та може щє-ї не унітвєся?

Проня: Може? Ви мене заріжете з вашою ріднею!

Явдок: Не годилсьяб так, вої звами!

Прок: Та вона не прийде.

Проня: А як прийде?

Прок: Ну, вже не знаємо.

Проня: То-ж то, що не знаєте, чистая мука звами! Та і ви самі, татє з мамєю, більшеб у пекарні сиділи, а то ви часом ляпнете таке мужицке простє...

Явдок: Вибачайте вже нам дєчко, на панію не виховувалис

Прок: В пенцьоні не були...

Проня: То всеж такі можете хоч трошки модніше себе держати: он буде варав такий образований вчений...

Прок: То мені хочеться послужати розумних річей, страж як люблю розумних людей!

Проня: То з пекарні слухайте, а то ще помішаєте обявленію... Я вас покличу, коли треба буде. / ВИХОДИТЬ /.

Прок: Ну, ну! А що стара? Уже нас за хвіст, та вчереду!

Явдок: Не гризи вже хоч ти, бо і самій гірко! / ПІШЛА /.

Прок: За теж благородні! / КЛИЧЕ / Химко! Химко!

Химка: / З-ЗА ДВЕРЕЙ /. Та чекайте ще не кипить!

Прок: Та йди сюди, треба.

Химка: / ОД ДВЕРЕЙ /. Нема часу! Дму, дму у того каторжно-го самоваря, а він і не кіпить...

Прок: Та тут ось треба до Кундеревича збігати, на гроші!

Химка: Та як же я покину самовар? Він так погасне!

Прок: Та ти його розідми швидко!

Химка: У мене духу нема на вітрака! Я вже хвартухом махала, махала... махала... так тільки жевріє...

Прок: А ти ще чєлєпою його помахай!

- Химка: Дайте краще вашого чобота!
Прок: / СКИДА/. Правда у хом'яві більше вітру! Так розі-
дмиж хутенько, тай туди збігай!
- Проня: / ЗКІМНАТИ/ Химко! НА записку!
Химка: У мене не десять ніг а дві!
Проня: Що ти там гавкаєш? Іди кажу!
Химка: От наказаніє! / ЙДЕ ДО КІМНАТИ/ ЯВДОКІЯ ВХОДИТЬ/.
Явдок: / ЗБЕНТЕЖЕНО/. Сестра Секлита йде! Ну, що його робі
бити?
- Прок: Невже? От халепа? Скажемо, що до вечірні зберав-
мось, асо що.
/ ХИМКА ЗКІМНАТИ БІЖИТЬ ЧЕРЕЗ СВІТЛИЦЮ В ВИХОД-
НІ ДВЕРІ/.
- Секли: / ЗА ДВЕРМИ/ Куди це ти Химко?
Химка: За вином якимось.
Секли: От і добре: прицуп-же і горівки, а то увас часом
нема дома.
Химка: Не казано.
Прок: Може дати уже їй чарку, щоб швидче пішла?
Явдок: Та чому б і не дати, так боюсь Проні, от лихо!
Секли: / ВЛІТІ ЗКОШИКОМ/. Добрий вечір вам у хату!
Явдок: Здрастуй сестро!
Прок: Здрастуйте!
Секли: / КИДАЄ ПІД СТІНУ КОШИК І РОЗЛЯГАЄТЬСЯ НА
СТІЛЬЦІ/. Оце втомилась! Бігала, бігала, як той
хорт за зайцем, доки не випрдала усіх яблук, аца
думаю, давай забіжу до Сірка та ковтну чарку, а
мжей дві горілки!
- Прок: До якого Сірка? В мене був собака Сірко, та я йо-
го давно прогнав з двору, що так погано дражнили
- Секли: Хибаж вас не Сірком дражнили тай тепер дражнят
усі на Подолі?
- Прок: Не Сірко, а Серков.
Секли: Куди-ж пак? Запаніли наші! А в однім чоботі ходи-
те!
- Прок: Я в своїй хаті можу і голий ходити!
Явдок: / ПРИНОСИТЬ ФЛЯШКУ І ЧАРКУ/. А хочби і запаніли
так дочку яку маємо!

Прок: Треба вам якось краще нас величати!

Секли: Та про мене хоч і Серков, чи і Рябков! / До Явдохи / Чого ти з посудиною держишся? Станови на стіл!

Явдок: Випий сестро, чарку, бо ми з старим зараз до вечірні виражаємось...

Прок: Та ні на кого і хати зоставити, бо і Химку заслали то треба заперти.

Секли: Не турбуйтеся, ідіть байдуже: я сама тут погоспс-дарю! Самограя притарабаню...

Прок: / ДО ЯВДОХИ / Ну, що ж тепер...

Явдок: / ТИХО / І душі нема, як зайдуть Проня, таке буде!

Секли: Та чого ви там воркочете старі? Ще не на воркота лись? Вам би уже пора скубтися! Та ну бо Явдохо, чого це ти надулася, як індик перед смертю!

Прок: Явдохо! Знайшли Явдоху! Скажіть ще Віддя! Коли-б хоч дочка не почула!

Секли: Та ну на вас зващими витребеньками! Явдохо, Чуєш? Чого ти набундючилась? Давай мерщій горілку!

Прок: Та не кричіть бо хоч так дуже?

Секли: Чому ні? ~~ТА І ХНУХИЖХУНАХНЕХИХИАНІХ~~ Хіба в мене горло куповане.

Явдок: Тай вухаж у нас не позичені.

Секли: Запаніли! Та що балакати: давай фляшку і чарку.

Явдок: Та чи вонож годиться? У нас така дочка!

Секли: / БЕРЕ ФЛЯШКУ І ЧАРКУ НАЛИВАЄ І ЗАРАЗ ПЄ / Велика цяця! Носитесь ви знею як збандурою!

Явдок: Єсть бо із чим, вчилась в пенсьоне аж три місяці

Прок: Не аби де, а у пенсьоні!

Секли: Чули ми вже це, чули! Аж очортіло.

ВИХІД 8-Й, ВХОДИТЬ ПРОНЯ.

Проня: / АЖ РУКАМИ СПЛЕСНУЛА / Так і знала! Що це ви дон нас у гості?

Секли: / ЗНОВ ВИПИВА ЧАРКУ / Яж бачиш небого!

Проня: У нас сьогодні не прийомний день.

Секли: О?Щож там скоїлось?У мене дуже прийомний:усі яб-
лока спрдала!

Проня: Необразованність!Не розумієте у нас сьогодні
прийому нема!

Секли: Якого прийому?Хиба нам в рекрути кого одда-
вати?

Проня: З вами говорити горожу наїстись!

Секли: їж,серце,та дигись,аби не збубнявив.

Проня: Щож це таке?Прийшла здоброго дива,звеликого чу-
да,таї хикається!

Явдок: Чого бо ти сестро напалася на Проню?

Прок: Та і ти казати не годиться,тепер уже старі зви-
чайі покинули,треба по модньому поводитись!

Проня: Поніма вона у моді:толк!/ НА БІК/.Господи,як
Голохвостов здивається тут зтіткою-пропала я!

Секли: Начкала я на ваші моди!Ви,здається,зовсім по-
дуріли на старість!

Прок: Подуріли,чи не подуріли,Секлито Пилиповно,а
вже донас позичать розуму не підем!

Проня: Уже-б швидче до вашої Пидори обернулись.

Секли: А таки,небого,до неї-б вам обернутись не вадил-
о,їй Богу спасибі скажете!

Явдок: Що бо ти справді,сестро,верзеш?Рівняеш Проню,
що розумні на весь Подол,до якоїсь наймички!

Проня: Хиба їй розуму завадить!

Секли: Дуже ви заноситесь перед тіткою,та цур вам!
Кели флмшка таї чарка на столі той годі! По
цій мові будьмо здорсві! / ПЄ/.Випийте хоч до
мене,Прокопе Свиридсвичу,Викушайте!Вибацьйте
що похопилася перед хазяїна,бо пелька зовсім
засохла.

Прок: Та це вже третя.

Проня: / ДО МАТЕРИ/.Що-ж це ви зо мною робите?

Явдок: Та я попросю...

Секли: О?Третя?А я забула лічити?Ну,пийте!/ НАЛИВАЄ І
ПОДАЄ ПРОКОПОВИ/.

- Прок: / ДИВИТЬСЯ ЗІ СТРАХОМ НА ПРОНЮ/ Та воно конешне
/ ПРОСТЯГА БОЯЗКО РУКУ/.
- Проня: / ДО МАТЕРИ/. Господи, що-ж це? І він почне частув
ватися?
- Явдок: Годі, годі, Свиридовичу! Не думай!
- Прок: Та одну ужеб час...
- Секли: То це вже вам і чарки горівки не вільно випити
Ха-ха-ха!
- Прок: / ОЗИРАЄТЬСЯ І ЧУХА ПОТИЛИЦЮ/ Одну-б!
- Проня: Бо це не шинок.
- Секли: Хіба в шинку тільки і п'ють?
- Проня: Раз-у-раз у шинку, а в образованих домах тільки
до обіду! / БЕРЕ ФЛЯШКУ І ЧАРКУ/.
- Секли: Та не беріт-бо, а краще підіть, Пронько, до пекар-
ні, та розідміть самоваря для тітки, тай принесіт
- Проня: Не діждете!
- Явдок: Що це ви, сестро, вигадуете?! Щоб моя дочка після
пенцьона, та по самовар ходила?
- Секли: Руки не одпали-б!
- Явдок: Після пенцьона?
- Проня: / АЖ ТРЕМІТЬ ОД ЗЛОСТИ/.
- Прок: / ДО ПРОНІ/. Дай мені фляшку і чарку, я замкну.
/ БЕРЕ НА ХОДІ ПЕ ДВІ ЧАРКИ І ЗАМИКАЄ ВШАФІ/.
- Секли: Пенцьони, пенцьони! Три дні була десь за попка-
ча, тай приндиться! Потурайте ще більше вашій
Прісці! Вона вам з великого розуму у голову вій-
де!
- Проня: Не смійте мене звати Пріською! Не вам мене вчити
Муштруйте свою Галю!
- Секли: Чи ба! Та як би моя дочка так коверзувала то яб
ій, псяюсі, так наклепала потилицю отим кошником,
що вона-б до нових віників памятала!
- Проня: Оту і товчіть, а мене вже вчено!
- Секли: Вчили Вас, та мало, прийдеться ще доучувати!
- Явдок: Не вашого сестро розуму діло!
- Проня: / ДО МАТЕРИ/. Та попросіть її на виступці!

- Прок: / ВЕРТАЮЧИСЬ/. Ви, Секлито Пилипівно, що інше, а ми що інше.
- Секли: Я що інше? А що-ж я таке? Га? Хіба не знаємо які в великі пани були Сірки! Адже старий Сірко, ваш ~~XX~~ батько, м'яв шкури із того хліб їв! Я торгую яблочками із того хліб їм, і нікого не боюсь, і докажу на всі Кожум'яки що нікого не боюсь, навіть вашої великорозумної Пріськи! / БЕ КУЛАКОМ ОБ КУЛАК/.
- Проня: Не злякались і ми вас бо руки короткі!
- Секли: До такого носа як у тебе, то і короткими дістану
- Проня: / КРІЗ ОЛЪОЗИ/. Що-ж це таке? Улізла у хату, насмерділа гнилицями, горілкою та ще лається?!
- Прок: Гур, гур, гур! Тепер Прокпе Свиридовичу, бери шапку, та тікай мерщій зхати! / ЗАТИКА УХА/.
- Явдок: Чого це ти здумала дорікати мого дочку носом! Який же внеї ніс? Який! Докажи!
- Секли: Як у чаплі.
- Проня: Виженіть, її мамо! Вона з, паних очей, не знає що..
- Явдок: То в твої дочки ніс як картопля, як печериця! І в твого чоловіка був ніс, як копиця розвернута!
- Секли: Ти мого чоловіка не чіпай! На могому чоловіку ніхто верхи не їздив, він не був таким хамлом, як твій чоловік!
- Прок: Яке я хамло?
- Проня: Вона всіх лає, ота перекупка! Жені її звідси!
- Секли: / СХОПЛЮЄТЬСЯ/. Мене гнати? Секлиту Лемериху гнати? Ах, ви-ж чортові недопанки, панське сміття! Перевертні дурноголові! Дочка їх дурна водить за носа, ганя на орчику, як цуциків, а вони і губи розвішали!
- Проня: Гетьте зараз звідці! Залили очі! Гетьте зхати!
- Секли: Ти ще шелихвістко, на тітку так смієш кричати? Та я тебе як мазну оцим кошником!
- Проня: / ОДСТУПИВИШИ/. Химко, Химко! Жени її, оцю пану!
- Секли: Як? Секлиту Лемериху!? Та я вам усім тут полатаю ваші панські морди! / БЕРЕТЬСЯ ЗА ПІД БОКИ/.
- Прок: Ой, лихо од неї станеться!
- Явдок: Чи ти при умі?
- Проня: Вон, вон! Мужа не мита!

- Секли: / ДАЄ ПРОНІ ДУЛЮ/. На, зіж, чорногузе! / ВЕЛИЧНО ВИХОДИТЬ З КОШИКОМ/. Пху на вас всіх!
- Проня: / ПЛАЧУЧИ/. Ось, який ваш рід!
- Явдок: Тай вам би не годилось так, адже тітка.
- Прок: Сестра матері!
- Проня: То-й цілуйтесь з нею!
- Явдок: Стидно, доню!
- Прок: Тай гріх таки!
- Явдок: Таки дуже її зобидили: більше сюди і не прийде!
- Проня: Баба з воза -- кобилі лекше!
- Прок: А як стане вас по Подолу славити?
- Явдок: Щоб вам не дісталось!
- Проня: Ой, Боже мій, ще-й допікають! Мовчали-б уже, то мені було б лекше! Через ваш рід тільки сором, і людей прийняти не можна, така стидота! Ще і Голохвостов в відкинетесь, бої самі ви говорите по-мужицкому, нездатні привитатись по модньому!
- Явдок: Оце, Боже мій!
- Проня: / БІГА ПО ХАТІ/. Ой, не допікайте мені! Дайте мені спокій! Ідіть до кімнати! / СТАРІ ПОВЕРНУЛИСЬ ВИХОДИТИ/. Химко, Химко! Іди сюди, та накури вхаті, кади! Бо так на всю хату гнилицями, кислицями і тхне!
- Химка: / З СМОЛОЮ ВРУКАХ ВХОДИТЬ/. Оце, схотілося вам того курева!
- Проня: Пхе, пхе! Так і несе, аж верне тою Секлитю! Горілка і кислиці! Кади, кади!
- Химка: Там тітка Секлита іде по вулиці та кричить, та лається так. Мене оце здибала - одкрамниці йшла то просила, щоб я переказала вам, що ви мов падлюка! / СТАРІ СІРКИ ВЕРНУЛИСЬ МАХАЮТЬ РУКАМИ НА ХИМКУ ЩОБ МОВЧАЛА/.
- Проня: / СХОПЛЮЄТЬСЯ/. Ач, вона каторжна!
- Явдок: А тобі дурна слід переказувати!?
- Химка: А я винна?
- Проня: І наймичок таких дурних держите!

Химка: / СМІЄТЬСЯ/. Та тут ще під брамою якись панничко стоїть, я і забули... чи пускати?

Проня: Ой, лишенько! Він чув?!

Химка: Хто його зна! Тітка Секлита кричала на всю вулицю.

Проня: Зарізала вона! Ну, що його робити?

Явдок: Та хто там, що ти лементуєш?

Проня: Та він, жених мій, Голохвостой...

Явдок: Ой, матінко? Просиж його до господи!

Проня: Постой, постой! Куди його везти? Такий мотлох! у хаті!... От шкандал! Прибірайте мамо./ ВСІ КИДАЮТЬСЯ ПРИБИРАТИ, ПРОНЯ ДО ЗЕРКАЛА ПОПРАВЛЯЄ ВОЛОССЯ, ЩІПА ЩОКИ/.

Проня: Килима, килима дайте сюди, того великого! Мамо, швидче бо! Тату, одсуньте дивана та поставте кресло.

Прок: / ПІДНОСИТЬ/. О-о! Важке у ката... Ледвизсунеш!

Явдок: / ЗКИЛИМОМ/. Оцей доню?

Проня: Та цей, стелить же швидче!

Явдок: Засапалась і не нагнусь!

Проня: Христа ради швидче! Химко, Химко! Що-ж це? Горіл ку, недоїдки перекупчині забирай!

Химка: Та заберу... мов..пожар... почекайте!

Проня: Прикуси мені язика! Незнаю що і надіти? Мантелю, чи шаль? Ой, Боже мій, треба букета до грудей! / ГЛЯНУВШИ НА БАТЬКА І МАТІР/. Мамо, Христа ради, надіньте чепчика! Христа ради просю вас! Сьогодні такий день, усе може пропасти! І хустку картату пожалуста!

Явдок: Та на дівувже, що з тобою робити? / ПІШЛА/.

Проня: Ай, ай, Ви без чобота?

Прок: Ой, лихо! Це каторжна Химка взяла до самоваря, тай не принесла.

Проня: Та скиньте мені зараз той драний халат!

Прок: Що-ж, халат, як халат, вислужив свою службу!

Проня: І того не хочете для дочки зробити?!

Прок: Та іду вже, іду...

Проня: / ДО ХИМКИ/. А ти, чого стоїш кади!

Химка: Та вже так накадила, що всі чорти-б повтікали зхати, якби були!

Проня: Кади! кади!

Химка: Кахи, кахи! Цур йому, аж у горлі душить! / ПІШЛА/

Проня: / САМА/. Господи, чи всеж у мене на своїм місці? Чи по модньому? Ой, мамо моя бранзолетка за була надіти. / БІЖИТЬ ДО ШУФЛЯДИ І НАДІВА/ Чи шалю чи мантилю? Не знаю, що мені більш до лиця?.. Або може і те і друге? Так! Нехай бачить! А книжки і нема! Коли треба, то як на злість! І певно знов занесла ота каторжна Химка до кухні, щоб пироги на листках саджати! Ось, слава Богу знайшла якийсь кавалок... все одно! Ху, Господи, як у мене тіпається серце. Аж букет по грудях скака! / ЗАДУМУЄТЬСЯ ПОЗИРАЮЧИ В ЗЕРКАЛО/. Як би його прийняти, чи ходючи, чи стоячи, чи сидючи? Ні, краще лежачи, як і наша мадама в пенсіоні приймала свого любезного, / БЕРЕ КНИЖКУ І ЛЯГАЄ НА ДИВАНІ/. Ей, Химко, як проси.

Химка: Чого просити?

Проня: Панича клич!

Химка: Так би і казали! / ПІШЛА/.

Голох: / ВХОДИТЬ ТОННО, У ШЛЯПІ, РУКАВИЧКАХ І ПРИ ПАЛИЦІ, ТРЕ ЧАСТО РУКУ ОБ РУКУ/ Честь ім'єю, за великое щастя, одрікумендуватись у собственім вашім дому! / ПРОНЯ МОВЧИТЬ/. Нікого нето! Ні, Проня Прокоповна тут! / ОДКАШЛЮЄ/. Мой найнищій ісклон тому, хто в цьому дому, а переду того вам, Проню Прокоповно! / ДО СЕБЕ/. Що вона не спить часом? / ОДКАШЛЮЄ ДУЩЕ/. Горю паляю од щастя і такого разного, милая мамзеля што виджу вас на собственім полу...

Проня: Ах, це ви? Бонжур! А я так зачиталась! Мерси, што прийшли... Мамонька, папонька, господин Голох-

востов прийшов, пожалуйте!

Голох: Ви-ж мене одрекомендуйте, пожалуста!

Проня: А вже-ж.

ВИХІД 8-Й, ВХОДЯТЬ СІРКИ ІВ ДВЕРАХ ХИМКА.
СІРЧИХА У КУМЕДНІМ ЧЕПЧИКУ І ХУСТЦІ, СІРКО ВДОГІМ СУ
РДУТІ І ВЕЛИКІ ХУСТЦІ НА ШИІ, ВИХОДЯТЬ І НИЗЬКО КЛА-
НЯЮТЬСЯ/.

Проня: Рікомендую вам мого хорошого знакомого.

Голох: / КЛАНЯЄТЬСЯ З ПРИСТУКОМ/. Свирид Петрович Го-
лохвастов з собственою персоною. Позвольте до-
ручки? / ЦІЛУЄ/.

Явдок: Дуже раді! Вас уже так хвалили дочка наша, Про-
ня Прокоповна... Дуже раді, просимо!

Голох: Проня Прокоповна по ангельской доброте, так
понімаєм, мерси! / ДО ПРОКОПА/. Честь імєю рі-
комендувать себя: Свирид Петрович Голохвастов!

Прок: Дуже, дуже радий, що бачу розумного чоловіка,
розумнаго чоловіка послухать-велика втіха!
/ ТРИЧІ ЦІЛУЄ/. Дуже раді! Просимо сідайте!

Проня: / ТОННО/. От кресло, прошу мусю!
/ ВСІ СІДАЮТЬ, ГОЛОХВОСТИЙ НА КРІСЛІ КОЛО ПРО-
НІ, НА ДІВО НА СТИЛЦІ СТАРІ СІРКИ, ХИМКА ВИЗИ-
РАЄ З ПЕКАРНІ, ЯКА ХВИЛИНА ТИХО/.

Прок: Позвольте спитати, ви синок покійного ПЕТРА Го-
лохвостого, що цилюрню держав за канавою?

Проня: Ви, папонька, не знать как говорите: їхня хвамє-
лія Голохвастов, а ви какогось хвоста вплели!

Голох: Да, моя хвамелія натуральна-Галахвастов, а то
необразована мужва коверкаєть.

Проня: Разумеється.

Явдок: / ДО СТАРОГО/. Бач, я казала, що не той! А який
розумний!

Прок: Вибачайте, добродію: ми люде прості, що чули....
Так ви значить не його, не цилюрника синок?

Голох: / ЗМІШАВШИСЬ/ То єсть по натуре, значить, поте-
лу, как водиться, но по душе, по образованности,
дак ми вже не та хворма...

Проня: Авже-ж, образований человек, хіба разве можна його рівнять до простоти?

Явдок: Куди вже там?!

Прок: Так, так... / ЯКУ ХВИЛИНУ ТИХО/.

Химка: / З ДВЕРЕЙ/. Чи зараз давати пиво і шклянки?

Проня: / АЖ СХОПИЛАСЬ/ Іди собі!

Прок: / ДОКІРЛИВО МАХА ГОЛОВОЮ, А СТАРА ТИХО РУКОЮ/

Прок: Гм, гм... так ви вже щилюрні не держите.

Проня: Я вже раз вам гаварила, палікхмахтерска, а ви все таки щилюрня, щилюрня!

Явдок: / ДОКІРЛИВО ЙОМУ КИВА/. І як таки!...

Прок: ІЙ Богу забув... стара вже пам'ять...

Голох: Нічаво... ето трапляється, по простоте значить. Я, видіте лі, займаюсь каквюрами і комерціей разной. У меня етого дорогого делікатного товара-паровицями, пудри, лямбра, дикалони, брилянтини!

Явдок: І бриланти, Господи!

Прок: Я думаю, такий товар і грошви бере-страх!

Проня: Разумеється, не вашого: що вировка, та гвоздки, або серка!

Явдок: Е, Ви, дочко, так не кажіть, і на цьому товарови добрий заробіток.

Проня: Пхе!

Голох: На щот денег, доложу вам, так їх на етот делікатний товар ідъот страх! То есть, що-денно сила! Ну, так слава Богу, у мене етих деньгов не переводно, целий Хрищатик мене винен. Мне уже не раз говорили мої приятелі: охвицер-митропличі басы, маркели... што, чаво, мол, не закупити магазинов на Хрищатику? Дак я їм, на чорта м мене той клопот? У меня есть благородний матеріал, то пушай і другі торгуют!

Явдок: / ДО ПРОКОПА/ От богатий!

Прок: / ДО НЕЇ/. Правда.

Проня: Ви очінно добрі.

Голох: Мерсі! Натурально, в кождом обходженіі главная хворма-вченость. Потому ежели человек учений, так ему уже свет перемелеться: тогди приміром, що Химце будет белое, то ему рябое, што Химце будет цяця, то йому... пардон! Ви меня, Проня Прокоповно, понімаєте?

Проня: Разумеється, што розумний человек, завсем нича-по, вот і мені тепер все інче здається, бо я ж не дарма у пенцоне вчилась!

Явдок: О, то правда, що вчилась, не жаліли кошту: всяких мод зна! Які вней плаття, шалі, сукні... яких квіток позаводить...

Проня: Мамонько!

Голох: О, Проня Пилиповна маєть скус! Єжели когда человек подимется розумом вгору вище Лавскої колокольні, да глянет одтудева на людей, то вини йому здається, кажуться, такі маленькі, как пацки, пардон, криси! Позвольте Папіроску?

Явдок: Куріть, здорові! / ДО СТАРОГО/. Ну, і розумний же!

Прок: Аж страшно!

Голох: / ДО СІРКА/. Не вгодно-лі?

Прок: Спасибі, я не вживаю, от нюхати, то друге діло, аж ніс тремтить... Ну, та й табака-ж у нашого дядька, скажу вам, і чорт його зна, що він кладе туди? Ну, цілий день ходиш та нюхаєш пучки...

Проня: Та годі вже про вашу табаку! / ДО ГОЛОХВОСТО/. Позвольте і мені папіроску!

Прок: Вони курють?

Явдок: / АЖ РУКАМИ СПЛЕСНУЛА/

Голох: / ПОДАЄ/. Пардон! Нету-лі іногда тут огню, боя своего забил?

Проня: Химко, Химко! Подай огню!

Прок: Вагню!

/ ХИМКА ВИХОДИТЬ ЗПОВНОЮ ПОКРИШКОЮ ЖАРУ/.

Проня: Тиб іще цалий віхоть принесла! Сірників дайте мамо!

Химка: Так і казалиб, а то вогню...

Явдок: / ПОЧИНА ШУКАТИ/.

Голох: Не безпокойтесь, пардон, я з етой самої покришки закурю./ ЗВИХИЛЯСАМИ ЙДЕ ЗА ХИМКОЮ ВСЕРЕДНІ ДВЕРІ/.

Проня: Що ви мене соромите? Що тут наказали, - три мішкии гречаної вовни?

Явдок: Та яж мовчала...

Проня: Та ще ви так сяк, а що батько то і цилюрню, і хвоста, і дяка і табаку втелішив!

Прок: Не знаю вже як з ученими...

Проня: Ідіть просю вас, звідси обое, бо помішаєте ще мені предложеніє робить.

Прок: Цікавоб послухати, як то вчені...

Явдок: Може-б хоч двері одчинити?

Проня: Та ідіть, ідіть, кажу, от наказаніє!

Прок: Ходімо-це, бач, у них по модньому!

Явдок: По модньому-ж!

/ ВИХОДЯТЬ ДО КІМНАТИ, АЛЕ ВСЮ СЦЕНУ ЗАЗИРАЮТЬ З-ЗА ДВЕРЕЙ ПІДСЛУХУЮЧИ, А ХИМКА ПІДСЛУХУЄ З ПЕКАРНІ/.

Голох: / ВХОДИТЬ ЗПАПІРОСКОЮ/. Звольте закурить!

Проня: /ЗАКУРЮЄ, ГОЛОХВОСТИЙ КУРИТЬ І ОЗИРАЄСЬ/.

Проня: Ваша папіроска шкварчить.

Голох: Ето в груде моєй!

Проня: Чого?

Голох: Од любови!

Проня: Ах, што ви!

Голох: То есть, тут у нутре у меня такая стремительность до вас Проню Прокоповно, што хоч кров ~~ж~~ огонь готов пройти!

Проня: / НА БІК/. Починається, починається! / ДО НЕГО/. Ах, ето ви кавалерські надсмешкі... Можеь по кому другому, у вас стольки баришень...

Голох: Ето ви пушаєте критику, я своєї душі, Проню Прокоповно, не покину лишби где. Разве хіба там где ваша душа-і больш в нікоторому в месьте.

Проня: А ви знаєте уже, яка в мене душа?

Голох: Ах, Проню Прокоповно, не рвіть мене як пуклю! Потому відіте, какой я погібшій ест чоловік.

Проня: Чого же погібшій?

Голох: Потому здесь у меня / ПОКАЗУЄ НА СЕРЦЕ/. такое смертельное воспаленіє завелось, што аж щипить!

Проня: Когда-б заглянуть можна вам у серце.

Голох: То ви би там увидели, што золотими славянськими буквами написано: Проня Прокоповна Серкова. Ах, но ежелиб золотий ключ од вашого серця та ж лежав у моєй душі у кармані, вотби я бил щасливий! Я би кожду минуту одмикав ваше серце і смотрилби, не мивсяб, не помадився-б не пив, даже не куривби по три дні, та всьо-б смотривби!

Проня: Ах когда-б же тому було правда? / НА БІК/. Чого він на вколішки не стає?

Голох: Да, пушай меня аладябл скорчить, когда значить брешу! / НА БІК/. Ну, сміліще! / СТАЄ НАВКОЛІШКИ/. в груди моей- Визувій, так і клетотить! Рішайте судьбу мою нещастную: прошу у вас руку і серце!

Проня: Ой, мамо моя! Я так тревожена... так сталось несподівано... я... я вас, ви знаєте... чи ви мене не обманюте, чи любите? Я ще молода... не знаюсь у цім ділі...

Голох: Ви не вірите? Так знайтеж, що я решітельно нікого не любив, і не люблю, і не любитиму, окрім вас. Без вас мене не жити на свете. Да есліб я любив так Брацьку ікону, то миня-б янголи взяли живим на небо!

Проня: Так дуже любите? / СХИЛЯЄТЬСЯ ДО ЙОГО/.

Голох: То ест говорю вам - кипяток!

Проня: Ой, страшно!

Голох: Не безпокойтесь... обходженіє понімаю...

Проня: І я вас дуже люблю! Душка мой! / ДАЄ РУКУ І ЦІЛУЄ ЙОГО/ Я согласна... быть вашей половиною. От только спросить благословенія... Папонька, мамонько! / ГОЛОХВОСТИЙ ХОЧЕ ВСТАТИ, АЛЕ ПРОНЯ

СТАРІ СІРКИ І ХИМКА УХОДЯТЬ/.

Химка : / ВХОДИТЬ ЗКУХНІ З ФЛЯШКАМИ І ШКЛЯНКАМИ/.

Проня: Свирид Петрович Голохвостов делаєть мені пред-
ложеніє.

Голох: Прокопе Свиридовичу і ви, Явдокіє Пилиповно! Я
переговорил з вашою разумною дочкою Пронею
Прокоповною про одну секретную вещь. Я скорос-
тижно хочу женитись на їх і вони согласні. Те-
пер я прошу у родителів, чи сделають вони честь
поблагословить, значить, ето самое підприємтіє.

Прок: Як моя дочка, Проня Прокоповна, так хотять, то
нам старим нічого перечити.

Явдок: Еге-ж, кажу, нічого перечити. Я-ж кажу нічого пе-
речити.

Прок: Тільки, тільки...

Голох: Што? Може я не наравлюсь?

Прок: Борони Боже! Чи то можна? Ми луччого жениха не
хочемо для Проні, як ви, Свириде Петровичу.

Голох: Єжелі што так, так кланяюсь вам низько за ваше
слово Мерсі./ ЦІЛУЮТЬСЯ ТРИЧІ З СТАРИМ І СТА-
РОЮ/. Про другія вещи позвольте мені сватов при-
слать переговорить./ ХИМКА ПРОБУЄ ЙТИ З ВИНОМ
АЛЕ ЇЇ НЕ ПУСКАЮТЬ/.

Прок: Хоч і сьогодні! Я своїй дочці не ворог, що в мене
в скрині, то все Проні.

Явдок: Все, все! аж чотири шовкові сукні, та шей дорогі,
по три карбованці за аршин сама платила, пять
пар черевиків на таких високих закаблуках.

Проня: Годі вам, мамо!

Явдок: Шо правда те не гріх.

Голох: / ТИХО/ Одначе поки тільки одні закаблуки. / Г
ГОЛОСНО/. Придбали ви своїй дочці верно, што
і полутче закаблуків і черевиків.

Явдок: Чого в мої дочки тільки нема? Одного золота по-
купила...

Голох: А--а!

Проня: Годі бо, мамонько, е-ж охота розказувати.

Прок: Про мене хоч і до заручин, за мною діло не стає
ло. Тільки мабуть у нашій Проні і золотого пер-
стеня нема. Вони ще молоденькі, об тім не думали

Явдок: Коли є перстені, той поміняйтесь, діти, нехай ми
старі, на старости літ потішимося вами.

Голох: Чи разве не лзя, щоб скоріше весіля? Боя здається
кажеться, вмру, як прийдуться ждати долго.

Проня: І яб хотіла, щоб швидче.

Прок: Молоді! Ну, що ж, можна і на цім тижни, як думаєш
стара?

Явдок: Про мене / ДАЄ ПЕРСТІНЬ / . У мене все готово.

Проня: / НАДІЛА ПЕРСТЕНЬ НА РУКУ І МІНЯЄТЬСЯ З ГОЛОХ /

Явдок: Тепер і поціловатись можна, так годиться!
/ МОЛОДІ ЦІЛУЮТЬСЯ / .

Прок: Сідайте ж діти дячко, а ми полюбуємось ладком.
/ ВСІ СІДАЮТЬ, ПАВЗА / .

Химка: / ВИБІГАЮЧИ З ФЛЯШКОЮ, ЗАТИКАЮЧИ ЇЇ ПАЛЬЦЕМ,
ПІНА ТАК І ЛЯПА / , АЙ, ай, гавт! Я одтикала її, ка
торжну, одтикала, не бере! І зубами тягла і на са
моварі гріла... а це, як лусне, так і потекло!

Прок: Пропало пять рублів!

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

ДІЯ ТРЕТА.

Обстановка: КІМНАТА ЛЕМЕРИХИ, ДУЖЕ ПРОСТА ОБСТАНОВА,
ПРЯМО ДВЕРІ, ВХОДОВІ, НА ПРАВО ДО ПЕКАРНІ.
ВИХІД ПЕРШИЙ, ГОЛОХСТІЙ САМ.

Голох: / ВХОДИТЬ ТРОХИ ЗБЕНТЕЖИНИЙ / . Так оце і хата Се
клити? Просто, дуже просто, і хтоб думав, що вта-
кім гноїші лежить брилянт? / ЗАГЛЯДА В КІМНАТУ /
Одначе немає нікого. Чи не повернутиб мені
оглоби назад? Ей, Богу, страшно, щоб я ще з велико-
го розуму не встроїв собі штуки? Ні, лутче по як
вськім разі хоч на минуту побачитись, ману пус-
тить, ежелі вона чула щось то можна одбрехатись

а ежелі не чула, то заспокоїти, хоч на два дні, щоб і не допитувались... Резонт Свириде Петрови чу, резонт. Да і на Галю хоч раз гляну... Ох, тільки, да і тільки! /ЗАКУРЮЄ ПАПІРОСКУ/ Одначе могу сказати, що міне хвортунить, деж Проня аж пищить за мене: Сірки старі не знають, де і посади ти зята, боявся жида-не тільки укоськав, но і обдер-заказав храчну пару, цепочку купив, завтра і вінчаня... От тільки Секлиту обчеркнути куряч чим дубом, штоб заспокоїлась, да і кури! /ХОДИТЬ ПО ХАТІ ПОТИРА РУКИ, ПРИТАНЦЬОВУЄ І СВИЩЕ/.

ВИХІД ДРУГИЙ, ВХОДИТЬ СЕКЛИТА.

Секлита: / ВХОДИТЬ З КОШИКОМ/ Хто тут уліз у хату? А це ви! Як вас величати?

Голох: Я, Свирид Петрович, Добряго здоровля, вам у вашій господі. Поздоровляю вас сьогодні з сьогоднішнім днём!

Секли: А я вже оце хотіла вас шукать по Подолу. Думала що випустила зрук так і втекли!

Голох: Погано ділали, що так думали! Я вже вам казав, що я свой брат, простий, а свой не збрешеть.

Секли: Сідайтеж будьте ласкаві, та побалакаймо, коли зайшли з доброю думкою. / СІДАЮТЬ/.

Голох: З доброю, з доброю, пушай на мою голову столько тисяч... сколько у меня лиха на думці!

Секли: Та, дай Боже! Тільки отакі паничі часто дурять!

Голох: Ой, Секлито Пилиповно, Секлито Пилиповно! Чи разве вам од Бога не гріх, що ви і досі не вірите! Чи яж мало божився? Мало присягався?

Секли: Та, так, так!

Голох: От ви тогда Бог зна що вєяли в голову, а я із дівцею ще не познакомився як слід, не то што, розпитував тільки за вас, чи можна приходити?

Секли: Ну, вже мовчить, бачила як розпитували.

Голох: От пускай я лусну, хай я стого места не зійду к / ОДСОВУЄТЬСЯ/. коли я не хотел випитати до вас

а ежелі не чула, то заспокоїти, хоч на два дні, щоб і не допитувались... Резонт Свириде Петрови чу, резонт. Да і на Галю хоч раз гляну... Ох, тільки, да і тільки! /ЗАКУРЮЄ ПАПІРОСКУ/ Одначе могу сказати, що міне хвортунить, деж Проня аж пищить за мене: Сірки старі не знають, де і посади ти зята, боявся жида-не тільки укоськав, но і обдер-заказав храчну пару, цепочку купив, завтра і вінчаня... От тільки Секлиту обчеркнути куряч чим дубом, щоб заспокоїлась, да і кури! /ХОДИТЬ ПО ХАТІ ПОТИРА РУКИ, ПРИТАНЦЬОВУЄ І СВИЩЕ/.

ВИХІД ДРУГИЙ, ВХОДИТЬ СЕКЛИТА.

Секлита: / ВХОДИТЬ З КОШИКОМ/ Хто тут уліз у хату? А це ви! Як вас величати?

Голох: Я, Свирид Петрович, Добряго здоровля, вам у вашій господі. Поздоровляю вас сьогодні з сьогоднішнім днём!

Секли: А я вже оце хотіла вас шукать по Подолу. Думала що випустила зрук так і втекли!

Голох: Погано ділали, що так думали! Я вже вам казав, що я свой брат, простий, а свой не збрешеть.

Секли: Сідайтеж будьте ласкаві, та побалакаймо, коли зайшли з доброю думкою. / СІДАЮТЬ/.

Голох: З доброю, з доброю, пушай на мою голову столько тисяч... сколько у меня лиха на думці!

Секли: Та, дай Боже! Тільки отакі паничі часто дурять!

Голох: Ой, Секлито Пилиповно, Секлито Пилиповно! Чи разве вам од Бога не гріх, що ви і досі не вірите! Чи яж мало божився? Мало присягався?

Секли: Та, так, так!

Голох: От ви тогда Бог зна що вєяли в голову, а я із дівцею ще не познакомився як слід, не то што, розпитував тільки за вас, чи можна приходити?

Секли: Ну, вже мовчить, бачила як розпитували.

Голох: От пускай я лусну, хай я стого места не зійду к / ОДСОВУЄТЬСЯ/. коли я не хотел випитати до вас

дороги, щоб дозволили ходити, познакомитися....
Ото-ж я вас прошу, дозвольте мені до вас приход
дити, та не цурайтесь мене....

Секли: Що-ж? Ходіть, раді будемо... Тільки а вас ще доб
ре і не знаю, кажете... родич Свинарників... чи
не син ви пскійного цилжрника Голохвостого?

Голох: Та син же... тільки, конешно, образований, розумом
вийшов на весь Подол!

Секли: Скажіть! Я знала небіщика, О, в нього водилась ко
пійчина, як що не процвиндрили!

Голох: Я не зтих, Секлига Пилиповно, що процвиндрують.
Розумний чоловік, да при достатках, як махне,
так у нього із мертвого живе робиться. Тепер у
мене і паліхматерська, і комерція всяка, і по
зичаю всім: весь Хрещатик у мене отут! /ПОКАЗУЄ
КУЛАК/.

Секли: Так ви от які! Кудиж нам до вас?

Голох: Ну, штож што я розумом і богатством піднявся
за хмари, але душа у мене проста, до простої і
липне! А ваша Галя... тож краса на весь Київ!

Секли: Мою Галю не гріх і матери похвалити, моєї Га
лі ні до кого і рівняти, хіба до зорі на небі!
За нею женихів-аби хіть!

Голох: Так, так... а де пак, вона?

Секли: На базарі ще, незабаром буде.

Голох: / НАТЯГНУВ РУКАВИЧКУ/. Жалко, што не побачу!

Секли: Куди-ж це ви? Вітру в карі вхопили?

Голох: Звиняйте, Секлига Пилиповно, на цей раз. Я на
хвилину тільки ускочив, а то у мене діла, аж
пищать: цилжрню на Хрещатику строю... робочі
ждуть!

Секли: Я вас од своїх іменин не пушу...

Голох: Невже ваші сьогодні іменини? От Бог напутив!
/ НА БІК/ Це однако погано: сюди натешеться
гостей... / ДО СЕКЛИТИ/. Поздоровляю-ж вас з
святими вашими іменинами! / ЦІЛУЄ/ Дай Боже
вам щастя і здоровля і чого тільки забажаєте!
/ ЗНОВ ЦІЛУЄ/.

Секли: Та годі, вже, годі! От цілується! / НА БІК/.
Але-ж і гарний оцей вражий панич? Як мід з маже
ком, аж губи злипаються!

Голох: Так тепер уже звиняйте... А от з неділі мені
будет когдa, так позвольте заходити до вас хоть
щo-дня, ви мене добре знаєте, я вас, з дeвyшкoю
обзнакомимся, а тогдa уже, как Бог благословить

Секли: Заходьте, заходьте, просимо...

Голох: / ВСТАЄ/ Так уже на цей раз прощайте.

Секли: Та як же? Щоб я вас пустила оце, не попошту-
вавши запіканкою, пирогами?

Голох: Нікогдa... / ДО СЕБЕ/. Впрочім запіканка і пи-
роги... / В ГОЛОС/. Ну, разве одну чарку можна.

Секли: Як же, як же! Та ще і запіканка! Ви такої, дарма
щo богаті, зроду не пили! Ось, я зараз! / ПІШЛА/.

Голох: Одначе треба черкнуть чарочку, другу, да і ті-
кати, потому сюди налізе всякої свиноти, ще по-
чнуть язика чесать... Ні, ні, не добре! Хоча і до
садно, што Галі не бачив, ну, да ми надолужимо
опісля... когдa б тільки веселля одбути, а там
хоч голову свою заставлю, а... уж пипонька, пу-
колка моя.

ВИХІД 4, ВХОДИТЬ ГАЛЯ.

Галя: / ВХОДИТЬ НАКРИТА ПЛАТКОМ/ Пидоре! Забери там
яблука! Ой, хто це?

Голох: Це я кралечко! Здраствуйте, моя зозулечко!

Галя: Це ви?

Голох: Своєю персоною. Не видержав, бо розгорівсь як
комфорка, моя щіточко! / БЕРЕ ЗА РУКУ/.

Галя: Ох, лишенько! Ідіть, будь ласка, бо матері по-
ки нема, як востануть то знов таке буде...

Голох: Яким сортом? Адже ваша мати мені слово дала...

Галя: / ВИРИВАЮЧИ РУКУ/. Так і повірили!

Голох: Та не пручайтесь бо, потому што у мене аж пе-
чинки пручаються!

Галя: / ВИРИВАЄТЬСЯ/ Пустіть-бо! / ВИБІГА/

- Голох: / САМ/. Виприснула...Хистка, як лозиночка, врянка, мов вуж! Але-ж і ягідка! Як повидів її, ну просто все вголове замакотрилось! Просто, як тільки вруках її подержиш, дак так робиться у тебе у нутрі, як у самоварі, аж гуде! Ну, і дівчи́наж! Да за таку дівчину, доложу вам, можна всьо го себя обголити чисто і піти по Хрещатику та ким квасоном... Їй Богу, можно, даже по морозу! Не видержу, треба її діждатись, хоть раз ще глянуть!
- Секли: / ВХОДИТЬ ЗГОРЩИКОМ І ФЛЯШЕЧКОЮ/. Ну, зпочатку я покушайте моєї настояночки на горіхових листях та опіми періжками закусіть, з потрібкою...
- Голох: Викушайтеж самі!
- Секли: Пошли-ж вам Боже, чого ви бажаєте, а моїй Галі долю щасливу! / ПЄ І ЗНОВ НАЛИВА/.
- Голох: Дай Боже! З іменниками вас поздоровляю/ ПЄ/, А-а! Оце горілка так-так! Мов вогнем по жилах пішла! Тай періжки-ж до того дай вам, Боже здоровля! / "ІСТЬ/.
- Секли: Та по первій же нікто не закусує, викушайте другу! / НАЛИВАЄ/.
- Голох: Е! Да так же я і не встану! / ПЄ/.
- Секли: То й добре: гостим дорогим будете!
- Голох: Да яб дуже радий, у вас так знаєте по душе..... там только міне... Та трошки можно... / ДИВИТЬСЯ У ВІКНО/. Он де і Галя пішла.
- Секли: / СТУКА У ВІКНО/. А йди лиш сюди. Де ти там у Га спида тиняєшся?
- Голох: По хазяйству, певно бігаєть?
- Секли: О, вона упадлива! / ГАЛЯ ВХОДИТЬ ДО ХАТИ/.
- Секли: Де ти там баришся?
- Галя: Забігала до сусідки Лукери: посуду треба.
- Голох: Здрастуйте, доброго здоровлячка! Вся душа моя стрепенулась, как зачув я ваш ангельский голосочок мов дискантів найкращих у концерті...
- Галя: / ПОДАЄ РУКУ/. Ви смієтесь...

Голох: Єй-Богу і в думці не маю: я, Ганно Івановно, зчес ним заміренієм прійшов.

Галя: Я не знаю про що.

Секли: Бач, мов і не зна, мов і не рада! А до цього торгу давнє і пішки! Щастя твоє, що так ще склалося, а то-б було!

Галя: Мамо, хиба я вчім винна?

Секли: Та годі, годі! Нічого мені ману пускати, очі одводити. На озь горня, та мчасгуй заренухою дорогого гостя, та поговсрїть любекько, а я сама за по судою збігаю! / ВИХОДИТЬ/.

Голох: Чого ти цураєшся мене, моя рибонькс? Хиба не любий тобі?

Галя: / НАЛЯЛА ВАРЕНУХИ І ПОДАЄ ГОЛОХВОСТОМУ/. Я вас не боюсь... Що це ви задумали, чого ви мене чіпаете?

Голох: Задумав, моя куріпочко, хоч кишки собі вимотать а тебе добути, потому улюбльон, як окроп кіпить.

Галя: Я вам не пара... Ви-б краще не вязали мені світа... зараз проміняете на яку небудь панну?

Голох: / ВИПИВШИ/. А-а! З ручок твоїх солодша од меду і од канахвет! / БЕРЕ ЗА РУКУ І ХОЧЕ ОБНЯТЬ/.

Галя: Пустіть!

Голох: Щоб я тебе проміняв? Ні за яку каквюру! Так би і задавив! / ОБНІМА/.

ГАЛЯ: / ВИРИВАЮЧИСЬ/. Ой, що ви?

ВИХІД 9, ВХОДИТЬ СЕКЛИТА.

Секли: А! Договорились значить... Ну, і помагай вам Боже

Голох: / НА БІК/. Знов піймала! Вона, здається, за дверима підслухала!

Галя: / З СЛЕЗАМИ/ Шож, як, мамо начепився!

Секли: Та годі, вже, годі, тепер нічого... От готуй лишень страву, бо вже куми йдуть... / ДО ГОЛОХ/. А вас уже тепер не пушу з хати од страви як хочете!

Голох: Та я б раднійший Секлито Пилиповно, і ночувати, когда-б не... / НА БІК/ Попався, жучку в ручку.

В И Д І Я, 10.

м / ВХАТУ ВХОДЯТЬ, МАРТА, І ДРУГІ МІЩАНКИ ДЕЯКІ
З КОШИКАМИ, ДЕЯКІ УБРАНІ В ПРИЗНИЧУ ОДЕЖУ/.

Марта: Добрий день вам, Секлито Пилиповно. З днем вашо-
шого ангела поздоровляємо вас, Дай Боже, чого
ви тільки забажаєте собі з неба, а вашій дочці
пошли Боже гарного жениха! / ЦІЛЮТЬСЯ/.

Секли: Сідайтеж, щоб старости сідали в мене: може ва-
шими молитвами...

Голох: / НА БІК/. Впрочім начхать, якось то буде! / ДО
МІЩАНОК/. Тай набралось-же вас поднісенька ха-
та: знаєте де раки зимують!

Марта: А ви паничу хіба не знаєте?

Голох: Зуби проїв!

Секли: Та і жартобливий, же оцей язикатий панич!

Марта: Не зачіпайте нас, бо як причепимось всі, то
мусите нам ставити могорича!

Голох: А зачіпайте мене, я очібно люблю, як мене мо-
лодиці зачіпають... але тільки молоді, чорно-
брові, такі, що тільки моргни.

Марта: Хі, хі, хі! Зачепи його!

Секли: Але чогож ви стоїте? Сідайте, кумо, сідайте сва-
хо, сідайте кумасю, прошу покорно кумко! / У ДВЕ
РІ/. Галю, Галю, а вноси сюди столи, розставляй
серед хати, щоб нам було просторіще їсти, бала-
кати і пити...

Голох: От я побіжу. / ВИБІГАЄ І ТАК ВНОСИТЬ З ГАЛЕЮ
СТОЛИ/ РОЗКЛАДАЮТЬ ПОСЕРЕД ХАТИ І ГОВОРИТЬ ДО
ГАЛІ ПО ТИХО/ Пипонько моя! Щіточко маньєсенька
! / ГАЛЯ ВІДХОДИТЬ/.

Секли: Що це ти Галю, стоїш, мов не прикаянна? Застилляй
столи та подавай фляшки та чарки, а то мої кум
мочки заскучають.

Голох: Ой, ой! Деб уже не заскучали без чарки?

Марта: З вами заскучаєш?

Голох: Значить можу знайти забавку?

Марта: Та одчепись! / ШТОВЕХА ЛІКТЕМ/.

Секли: / БЕЖЕ ФЛЯШКУ/. Випемо по чарці за живих за ж мертвих!/ НАЛИВА І ПЕ/.Щоб живим жити і не вмірати а помершим,коли повмирали.../МАХА РУКОЮ/.

Голох: Бодай не вставати!

Марта: Ой, хто видав так говорити!Оце так!

Секли: Глядіть, лишень, ви великорозумні!Мертві лежать на Щикавиці, та нікому не шкодять, а живі часом дуже, дуже шкодять!

Голох: / НАЛИВА ЧАРКУ/. Про мене випемо і за здоровля мертвих. Пошли Боже з неба, чого нам треба! Помершим чарка а нам горілка! / ПЕ/.

Секли: / ХОДИТЬ КОЛО СТОЛУ НАЛИВА ВСІМ І САМА ПЕ, ЧАСТУЄ, ПОДАЮТЬ ПИРОГИ, СТРАВИ НА СТІЛ, ВСІ ПЬЮТЬ/.

Секли: Даруйже Боже, цей празник проводити, там того року діждати!

Марта: Щоб ми діждали в добрім здоровля пити і на той рік: а я вже забігала до Сусіди та хильнула чарку, другу, та трошки і веселенька!

Секли: Той добре! На здоровлячко!

Голох: / НАЛИВА СОБІ ЗНОВ/ А звідки ти? - З Ромна! - А білет єсть? - Нема, - в тюрму, шельму! / МАРТІ/ Позвольте з моїх рук!

Марта: Ще звами не покумалися!

Голох: Што-ж, покуматися не штука!

Секли: Сідайте-ж, кумцю, до гурту!

Марта: Е, де вже там сидіти! Мені аж танцювати хочеться, так весело!

Секли: То-й танцюй!

Голох: Валяйте без квасону!

Марта: / ПРИСЬПІВУЄ/.

Уберуся молодая, в новенькії сапьянці,
Та винесу я бублики на базар у ранці!
Ой, бублики гаряченькі, ой, бублики свіжі,
З маком і яйцями, шей смашні до їжі!

Голох: Славно! / ЗНОВА ЧАРКУ/. Е-хх! / ПРИТУПУЄ/.

Марта: А до моїх до бубликів кавалери паничі,
І моргають до бубликів брівоньками мов сиці
Сюди, сюди, до бубличків великого смаку,
Ой, паничі, з маком, таком, попичі без таку.

Голох: / ПРИТАНЬЦЬОВУЄ/ Ой, не бійся, пригорнися: з таким
серце з таким!

Секли: От люблю за веселий звичай! От люблю! / З ЧАРКОЮ/
Сідайтеж!

Марта: Та-й сядуж. ВИХІД 9.УСЬТЯ.

Усьтя: / ВБИГАЄ З КОШИКОМ І ПРЯМО У СКОКИ/. СПІВАЄ/

Дивітеся чоловіки,
Які в мене черевики!
Це-ж мені пан-отець покупив,
Щоб хорошій молодець полюбив!
А панчохи пані-матка дала,
Щоб я гарна молодичка була!

Голох: / РОЗПАЛЮЮЧИСЬ/. У-х! Валяй без титулу! Стрижи!
/ СКИДАЄ ПІНДЖАКА І ЙДЕ ВТАНЕЦЬ/.

Голох. і Усьтя разом:

Гоп-чуки! Чуки-чуки!
Гарні в мене черевики!
Бо я панського роду,
Не ходила боса з роду!

Устя: Полюбив мене дяк,
Чорти батька зна як!
Купив мені черевички,
Закаблучки не так!

Голох: Черевички невеличкі,
За цілого пятака,
А щоб-же ти, молоденька
Вибивала тропака!

Усьтя і Голох: Гоп-гоп! Чуки-чуки!

Гарні в мене черевики!
Бо я панського роду
Не ходила боса зроду./ ТАНЬЦЮЮТЬ/.

Секли: Ну, і танцюють ловко. А панич, як бісик! Славно!

Усьтя: Ху, Цур йому, утомилася! Оце я з іменин йду.....

Так уже частували та поштували, шой Боже! Біжу вже до вас, тай підскакую, а тут чую співи, нач теж і мій глек на капусту.

Секли: Спасибі, що згадала мене стареньку куму!

Голох: І це кума? Та вашими кумами можна Дніпро зага тити і чорторій закидати! Їй, Богу правда!

Секли: А бодай вам язик усох, не казавши лихого сло- ва.

Голох: Та хай всохне, чорт його бери!

Марта: Ну, і моторний хлопець!

Усьтя: / ДО СЕКЛИТИ/. Де ви такого вискіпали?

Секли: Гм, гм! Не скажу! Нехай вам кортить! / ГОЛОХВО- СТИЙ ЧАСТУЄТЬСЯ І ХІХІКА ЗМІЩАНКАМИ/

ВИХІД 12. ВХОДИТЬ СТЕПАН.

Степа: / ДО СЕКЛИТИ/. Поздоровляю вас із святими ва- шими іменинами! Дай Боже всякого щастя і бла- гополучя і многія літа! / ЦІЛУЄ РУКУ/.

Секли: Спасибі, що не забув!

Степ: Де вже нам забувать!

Секли: Йй, тепер такий світ настав! / ОДІЙШЛА/.

Степ: / ПОКЛОНИВСЯ ВСІМ І ТИХО ДО ГАЛІ/. Здрастуйте Ганно Івановно!

Галя: Здрасивуйте! / ПОДАЄ РУКУ/.

Степ: / ЗИРКНУВШИ НА ГОЛОХВОСТОГО/. Чого цей ланець тут?

Галя: То, Степане, горе мое!

Степ: Як? Що таке?

Галя: Та, либонь, свата-мене, а мені хоч у воду!

Степ: А мати що?

Галя: То-ж мое нещастя, що мати за його: богатий....

Степ: Який він богатий? Шарлатан! Його оце йосько жид мав у тюрму посадити.

Галя: / РАДІСТНО/. О, невже? А він ту ману пуска.

Степ: Та я зараз так його огрію, що очманілим виско чить!

Галя: Бога ради не чіпай тут! Н знаєш матери? Во-
на так і не повірить, ще Вас вижене з хати!

ВИХІД 13, ВХОДИТЬ МЕРОНІЯ.

Мерон: / ВХОДИТЬ ВСЯ ВЧОРНІМ, ЗАПЯТА В ХУСТКУ ПО
ЧЕРНЕЧОМУ/. Поздоровляю вас з іменинами, з янґ
голом, / ГЛЯНУВШИ КРУГОМ/. Ой, як у вас весело!
Ой, спокуси моя! / Щось ШЕПЧЕ/.

Голох: / ДО МАРТИ/. А это хто? Черниця?

Марта: Та вона зверху тільки!

Голох: Значить бонджур, калісон, мерсі!

Усьтя: А це по якому?

Секли: Сідайте-ж, сідайте-ж, дорогім гостем будете!

Мерон: Ой, боюсь гріха!

Голох: Гріх у міх, спасеніє в торбу!

Мерон: Ох, тут ще скуситель! Пригрішеніє моє!

Секли: / ПІДНОСИТЬ ЧАРКУ/ Випийте, кумцю, гріха збуде
тєсь.

Мерон: / БЕРЕ ЧАРКУ/. Ой, лишенько! Ой, гріх мій! Що-ж ж
то буде, як довідаються? Свої! печерські про це
гріховне зборище?

Секли: Хто там довідається? Свої! Пийтеж, не шепочіть
так довго над чаркою, бо чарку нетерплячка бе
ре:

Усьтя: Та пий у мою голову.

Мерон: Ой, не видержу! Куми скушають, як ті чорти! Про-
сти-бі, і спасибі! / ПЕ/.

Голох: / СХОПЛЮЄТЬСЯ/. Ой, черничко-ж моя.

Шепотушко моя,

Дай я зтобов покручуся,

Коли ласка твоя!

/ ОБНІМА ЇЇ І КРУТИТЬ/.

Мерон: Ой, ой! Отійди сатано! / ГОЛОХВОСТИЙ ЦІЛУЄ ЇЇ/.
Ой, пропала я! Як гієна огненна. Хоч і на Пе-
черск не вертайсь! / ОБТЕРА ГУБИ/.

Усьтя: Ха, ха, ха! Ну, і не шибеник оцей панич?

Друга: Як вогонь! А гарний!

- Марта: / ДО СЕКЛИТИ/. Та скажіть бо, хто це?
- Секли: / ОДВОДИТЬ МАРТУ І ТАЄМНО/. Я сьогодні два празники справляю: іменнини і заручени! Отой красень, Голохвостий, жених моєї Галі. Капосна дівка зловила такого жениха, що мій покійний Лимар проти його, як свиня проти коня...
- Марта: Гарний, гарний!
- Секли: І багатий... Тільки серце кумо, не кажіть нікому, бо може ще з того сватання весілля не буде. / ЦІЛУЄТЬСЯ І ВІДХОДИТЬ ДО ГОСТЕЙ/.
- Марта: / КЛИЧЕ УСЬТЮ НА БІК/. Чи ти знаєш новину? Оцей гарний панич сьогодні заручився з Галею. Тільки нікому не кажи, борони Боже! Такий приказ!
- Усьтя: Побий мене святий хрест, як скажу!
- Мерон: / НАДБЛИЖАЄТЬСЯ/. Про що це вона вам шептала?
- Усьтя: / ТИХО/. Оцей панич сьогодні заручився з Галею тільки нікому не кажи, щоб ніхто не знав, чуєш?
- Мерон: Ой, гріх! Та мовчатиму, мовчатиму... Заціп мені язик, святий Мовчало! / ОДХОДИТЬ І ПОЧИНАЮТЬ, ОДНА ДРУГІЙ ШЕПТАТЬ НА ВУХО, ТІ ДИВУЮТЬСЯ, ЗДВИГАЮТЬ ПЛЕЧИМА/.
- Степ: / ПОЧУВШИ ПРО ЩО ШЕПЧУТЬ/. Ні! так тут видержатб більше не сила... Той дивись ще скулаками кинусь краще піти! / ВГОЛОС ДО СЕКЛИТИ/ Прощайте, Секлино Пилиповно!
- Секли: Чого це ти? Куди?
- Степ: Та там робота єсть...
- Секли: Та посидь ще: закуси, випий!
- Степ: Спасибі, у вас і без мене багато: ми вже злишні будем!
- Секли: Як знаєш... / ВІДІЙШЛА/.
- Степ: / ДО СЕБЕ/. Ну, вже або виведу тебе на чисту воду, або голову провалю! / ХУТКО ВИХОДИТЬ/.
- Секли: Що це ми сидимо, пхаємось коло столу, мов відці! Сідайте куми.
- Марта: А сідаймо, бо вже деякі помучились! Сідаймо на підлозі.

Секли: Пидоре! Давай Килима! Простилай на підлозі і столи сті одсовуй к бісу!

/ ПИДОРА СТЕЛИТЬ КИЛИМА, МАРТА БЕРЕ СТИЛЬЦЯ І СТАВИТЬ ПО СЕРЕДИНІ ХАТИ/.

Усьтя: Ви, свята іменнинице, сідайте посередині на стільчику, а ми сядемо долі кругом вас. / СІДАЮТЬ/

Марта: Ви, іменнинице, наше красне сонце, а ми ваші ясні зорі.

Голох: Деж мені ясному місяцю притулитись?

Марта: Е, такому місяцю, не на небі місце.

Голох: Чому? Преподобниці не приймуть?

Усьтя: Преподобниці може і приймуть, а що святі, то виженуть!

Голох: Та сідайте бо, хоч ви Галя коло мене!

Секли: Сідай, сідай! Тепер уже можна! Бачите, яка парочка? Поздоровляйте: це жених і молода: Голохвостий посватав.

Галя: Мамо! не робіть цього... слухайте, що я вам скажу.

Секли: Після! Мовчи тепер та диш:

Голох: / НА БІК/. Що це вона здуріла? Привселюдно мене обявляєть женихом! От тобі і раз, досидівся! Тепер почнуть язики чесати!

Усьтя: / ДО ХОЛОХВОСТОГО/. Бачите, а ви мовчите...

Голох: / ЗМІШАКШИСЬ/. Та то ще тільки так між нами.... розговор був... Когда ще судить Бог сватов прислати...

Секли: Що там сватать! От повеличайте їх кумочки мої, тай заручини запемо! Правда гарна парочка?

Голох: / НА БІК/. Оце взяла в лищети?!

Марта: Гарна, гарна, як вугирочки! Поздоров Боже!

Всі: / СПІВАЮТЬ/.

Деж був селезень, де-ж була вуточка!

Селезень на ставку, а вуточка на млинку!

А тепер они в однім болоті!,

Пють воду, їдять ряску по своїй охоті.

Де-ж був Свиридко, де-ж була Галочка?

Що Свиридко у батька, а Галочка у неньки!

А тепер они у одній світлиці,

Їдять з медом пухкі книші і палявиці,
Пють вино і варенуху, обоє раденькі!

Секли: Куми мої, любі мої! Заспівайте мені, прославляйте мене, свою куму Секлиту Лимериху!

Всі: / СПІВАЮТЬ/.

І лід тріщить, і комар пищить,
А то кум до куми порося тащить.
І кумочко, і голобочко!
Звари мені порося, щоб і юшка була,
І юшечка і петрушечка!
Кума моя, любя моя, моя душечка!

Секли: Ой, не співайте, не задавайте жалю, бо я вже плачу! / ВТИРАЄ СЛЮЗИ/. так ви розжалобили, так розтревожили, Ой, бідна я сирота цурається мене моя: ніхто з Сірків і в хату не плюнув через оттого чорногуза Проню!

Голох: / СХОПИВСЯ МОВ ОПАРЕНИЙ/. Хиба вам Сірки рідня?

Секли: А як же, сестра рідня... А та носата небога!..

Голох: / НА БІК/. От влопався!

Секли: Як же, багатирі, запаніли! На бідний рід їм начхать тепер! А все через оту дурноголову!

Голох: / НА БІК/. Ну, пропав тепер, на віки пропав!

Секли: / ПЛАЧЕ/. А мене не має не тільки за тітку, а навіть за наймичку, та ще кричить, що од мене гнилий цями тхне, горілкою смердить! Така у мене небога.

Голох: Що його в світі Божому робить? Просто вже і ума не приложу.

Марта: Та яб їй, отій вашій Проні!

Секли: А тиж думаєш як? Секлита Лимариха їй подарувала? Ого! Не на таку напала! / БЕРЕТЬСЯ У БОКИ/. Та я отой носатий пенцьон так одманіжила, так вишустрила на всі боки, що аж баньки витріщила! Плюнула межі очі, тай зацурала: ні я, ні Галя і ногою до смерти не будемо!

Голох: / НА БІК/ Слава Богу, вони значить, в сварці! ~~Мені~~

Мов світ мені піднявся, аж од серця одлягло.

Марта: А вже-ж чиста сова!

Усьтя: Чапля!

Голох: Жаба кислоока!

Секли: А ти її знаєш?

Голох: Та видів раз отого штурпана!

Секли: Вже іменно! Нехай її курка брикне!

Усьтя: Хай її лунб вхопить.

Марта: Хай її п'ятниця свята покара.

Голох: Хольора на її голову!

Секли: Анахтема, анахтема, анахтема!

Ісі: Анахтема, анахтема, анахтема!

Секлит Пху, на неї, тай годі!

Всі: Пху, пху, пху! На неї сатану!

Марта: Годі, цур їй пек!

Усьтя: Будемо веселі як перше!

Секли: Ну, лихом об землю! Гуляймо, цілу ніч!

Мерон: А мені на Печерск!

Секли: К бісу! Гуляймо, поки ноги держуть, а то і поснемо тут! Завтра неділя. Нікого не пушу! / ЧУТИ ОД ДАЛЕКО ГАРМОНІЮ/.

Голох: / ДО СЕБЕ/ От як раз до ладу: явилась на виручку! Треба тут їх так замакітрити, щоб на завтра і ноги одкидали! Закликати гармоньщика ще. / ВИ-ВІГА/.

Марта: Е, тітко, в роду не без потвори! Є і в мене родичка, та не хочеться тільки розказувати.

Усьтя: Та кажи, кажи, чого жалувати таких псяж!

Марта: Так стіни слухають!

Секли: Та ми кочергами повигоним стіни зхати!

Усьтя: Знаю я, про кого мова мовиться...

Марта: На злодієви шапка горить! Знає про чие кодрло йде річ!

Усьтя: /-СХОПЛЮЄТЬСЯ/. Про наше кодрло! Ну, щож, кажи!

Марта: Не чіпляйся, Усте, бо скажу, так і крикну на всю хату!

Усьтя: Кричи, кричи, шелихвістко.

Марта: Не злякалась, псяюхо, не злякалась! Твій рід стоїть
о́туть мені у печінках! Як уступила твоя сестра!
Степанида! до брата в хату, то неначе братови і
мені на ший наступила. Ви всі такі!

/ МУЗИКАНТ ВХОДИТЬ ДО ХАТИ/.

Усьтя: / СІКАЮЧИСЬ/ То-й ми всі такі? То і я така?

Марта: Тай ти така і твоя мати була така!

Усьтя: / ЗКУЛАКОМ/. Яка-ж була моя мати?

Секли: Та годі вам!

/ МУЗИКАНТ ЗАГРАВ КОЛОМІЙКУ ВСІ ВТИХОМИРИЛИСЬ/.

Секли: Хто це музику наняв?

Голох: Ето я: це я наняв, щоб Секлиті Пилиповні веселіші
були іменини! Как маєте даятись, давайте краще
танцювати!

Марта: / СХОПЛЮЄТЬСЯ/. Давайте, дарайте, краще танцювати!
От весело!

Секли: Авже танцювати! Розступіться, куми мої, милі: Сек-
лита Лемериха гуля! / ВСІ РОЗСТУПАЮТЬСЯ СЕКЛИТА
ПО СЕРЕДИНІ/.

Секли: / РОЗСТАВИВШИ РУКИ/. Кумки мої, голубки мої, Сек-
лита Лемериха гуля! / ПОЧИНА ТАНЦЮВАТИ/.

Голох: / СКИДА ЖИЛЕТКУ/. Ех, мамзель, бондур! Валяй ме-
телиці! / ПОЧИНА САДИТИ ПРОТИ СЕКЛИТИ ГОПАКА/.

Усі: Ой на дворі метелиця,
Чому старий не жениться?

Мерон: Ой, гріх, ой скушеніє! / СТАЄ І САМА В КОЛО/.

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

Д І Я П Я Т А.

Обстановка: Та сама що що вдругій дії, Хата Сірків.

ВИХІД 1. ХИМКА САМА.

Химка: / ПРИБЕРА ХАТУ/. Другим людям неділя, а тобі нема
ні неділі ні свята у цих хазяїнів! Весілля, бач,
справляють! Щой не видано, і не чутно, щоб таке бу-
ло халане весілля: шити, мити, білити-на гвадт!
Щось не певне... А тут через них і ніг під собою
не чуєш: увесь двір підмела, шей піском підсипай

та травою труси, бо, бач, велика пані поїде вінчатись! Багато таких панів, та на греблю нікому! Он ще цідлоги вигадала оливою мастити, та ще ка дить заставить... А остобісілаж вже мені, хочби вже швидче йшла до дітька в болото!

ВИХІД 2. ВХОДИТЬ СІРКО.

Прок: Піймай, Химко, собаку та привяжи на ланцух, щоб часом не кинулась на кого, та не полатала литок

Химка: Хіба я собака? Хіба в мене собачі ноги, щоб я ще вам за псами ганяла?

Прок: Тей я не побіжу. Ти молодша у тебе і ноги прудкіші.

Химка: Піддоптала вже за вашими примжами, що хоч на плечі бері!

Прок: Та ну бо, Химочко, піймай, будь ласка! Візьми шма-ток хліба, примани Рябка, та й привяжи!

Химка: Спасибі вам! Лапайте вже краще ви його коли вам треба.

Прок: Та ходім і я поможу, тільки не лайся, та повідчи-най мені вікна і ворота нехай люде дивляться!

Химка: Щоб поналазило їх і в двір і в хату, та щоб по-обкрадали що!

Прок: Ну, щож робити! Один тому час, щой батько вплахті

Химка: Ет! / ВИХОДЯТЬ/.

Проня: / ВХОДИТЬ У БІЛІЙ ВІНЧАЛЬНІЙ СУКНИЇ БІЛИХ КВІТ-КАХ ОБВІШАНА ЦЯЦЬКАМИ/. Аж не стямлюсь од радо-сти, що таки, хвалити Бога, діждалась свого свята А який же гарний жених? Сиділа, сиділа, так затеж і висиділа! Образований, модний, душка, чисто як о огірочок! Як я улюбльона, аж горить у мене все всередині, а серце тільки тьох, тьох! Н знав жк вже, чий доживу до вечера. Як я пригорну його, як... Ой, ой, не здумаю. Когдаб тільки скоріше! / ЗАКРИВА ОЧИ РУКОЮ/ Отто то будуть усі заздрі сні! А я так під руку з ним, та на них тільки, пхе, пхе, пхе! А шлейфом шелесь, шелесь, шелесь! На Хрещатику такою панею сяду, та все по модньому,

по хрещатському.../ ПІШЛА ПО ХАТІ, СТАЛА ПЕРЕД ЗЕРКАЛОМ/. Чи не вкоротив він мені шлейфа, Єй, Богу, вкоротив, жидюга вкрав! І казалаж мамі щоб оддала на Хрещатику, так хіба-ж з цєю простотою зговориш! Ой, лишенько, і цеж не по модньому! Хтож так високо талію робить? Ні плечей ні грудий! А по моді усе должно бути на виставці! / ПОХОЖА НА НОВО/. Пхе, Тут тільки тхне чимось? Оливою од подлогів, Пхе! Химко, Химко! Кади мені швидче по х катах, та більше поодчиняй вікна! Химко, Химко!

Химка: / З-ЗА ДВЕРЕЙ/. Та чую, не позакладало...

Проня: Так повертайся швидче. Піди ще по двору про- ходитись, -хай дивляться та губи кусають! / ПІШ- ЛА/.

Химка: / ВХОДИТЬ З СМОЛОЮ/. Уже повіялась шелепа! От уїлась! Хоч би тебе уже викурити оцим куревом!

Усьтя: / ВБІГА З КОШИКОМ/. Добрийдень вам, з неділею будьте здорові! А де старі Сірки?

Химка: Та там десь колотяться...

Усьтя: Чого-ж то? А Проня де?

Химка: А, і не питайтесь!

Усьтя: Чого це ваші до Секлито на іменини не прийшли? А там сватаня було: просватали Галю за Голохвое стога.

Химка! Тю на вас!

Усьтя: Ти, дівко не тюкай, а слухай! Пропили ми на віки Галю, А Голохвостий Наняв музику та аж сюртка скинув, так вибивав тропака.

Химка: Брехня!

Усьтя: Що ти мені брехню завдаєш? Стара вже я дівко, щоб брехати, то може твоя мати брехала, як на ла вці лежала! ВИХІД 5. ВБІГАЄ МАРТА.

Марта: / ЗАСАПАВШИТЬСЯ/ Добрийдень вам! А де ваші? / ГЛЯ НУВШИ НА УСТЮ/. Уже випередила, от довгонога чапля! / ДО ХИМКИ/. Чи знаєте, що Секлито Лемериха заручила уже Галю з Голохвостим?

Усьтя: А що, не казала? Брехня?

Химка: Та що це ви мелете? Про якого Голохвостого?

Усьтя: Про Голохвостого цидюрника, сина того, що за канавою був!

Марта: Та він же один на весь Подол: другого Голохвостого нема!

Химка: Так той же самий Голохвостий сьогодні вінчається з Пронею!

Марта: / СПЛЕСНУВШИ РУКАМИ/. Що ти? Невже?

Химка: Та хіба не бачите, які тут прибори йдуть до весілля. Через них вже мені хоч руки і ноги одкидай!

Усьтя: Матінко, матінко моя, оце штука!

Марта: Ну-й і бешкет!

Усьтя: Та чи ти часом не дурити нас?

Химка: / ПОКАЗУЄ У ВІКНО/. Та он гляньте, як по двору по жожа наша пава, пишається мов верша вболоті!

Усьтя: / ГЛЯНУВШИ/. Ой, ненько моя! Йй Богу, в білій сукні, шей у квітках!

Марта: Справді, справді! І хвату почепила!

Усьтя: Так побіжимо зараз до тітки Секлити сказати!

Марта: А побіжимо! От буде халепа!

Усьтя: А буде! / СПОТИКАЄТЬСЯ ЛОБОМ З МЕРОНІЄЮ/.

Химка: / СМІЮЧИСЬ/. Ну, тепер уже піде баталія!

Мерон: / ВБІГАЄ СПОТИКАЮЧИСЬ І ШКАНДИБАЄ/. Оце летять! Так штовхнули, аж тіям об двері ударилась! Господи Ісусе Христе, Сине Божій помилуй нас!

Химка: Амінь.

Мерон: Чи чули? Галю просватали за Голохвостого!

Марта: Спізнилась!

Усьтя: Він чуєте, сьогодні вінчається з Пронею!

Марта: Ми ідемо до Секлити зараз звістити!

Мерон: І я з вами, Ой, не біжіть тільки так, бо я не зйду з вами, у мене ноги покалічені! Ой, не біжіть бо! / ВИБІГА ЗА НИМИ/.

Химка: / СМІЮЧИСЬ У ВІКНО/. Та пождіть бо її, бо впаде! Ну, і okazія! От зух! На двох вінчатись хоче! Чистий Султан! Ха, ха, ха!

ВИХІД 7-й.

/ ВХОДЯТЬ НАСТЯ І НАТАЛКА, ПОВБИРАНІ ПО МІЩАНЬСЬКИ

Настя: Добрий день вам! А Проня прибралась уже?

Химка: З досвіта ще.

Наталя: А деж вона?

Химка: Та отам десь пошелепалась замітити двір. / ПІШЛА /

Настя: А я знаеш, не хотіла після того вечора і приходити до неї до тої принді, та уже дуже просила.

Наталя: І мене теж, щей стара Сірчиха приходила! Та я уже подумала, Бог зними! Ну, і щастя оцій Проні! І чим вона його взяла?

Настя: Кислим оком, та довгим носом.

Наталя: А вже правда! І де в його ті очі були?

Настя: Звичайно, за гроші бере.

Наталя: То вона його заманила своїми гарними приборами та брансолетами.

Настя: Дай мені серце покій! Хіба вона вміє і прибратись до ладу? Поначіплює, понавішує, мов на куделю вовни тай повертається, як гиндик, і все оте на ній, як на корові сідло.

Наталя: Іменно, яв на корові сідло.

Настя: А з того ганчіря, щей пика вигляда, що за три дні не одполощеш. ВИХІД 8-й, ВХОДИТЬ ПРОНЯ.

Проня: / ВХОДИТЬ І ПОВАЖНО ВИТАЄТЬСЯ /. Здрастуйте вам!

Наталя: Ах, яке на вас, убрання, аж очі вбира.

Настя: Чудо, чудо! У вас таки смаку як у тії кралі.

Наталя: Та яке модне!

Проня: У першому магазині на Хрещатику шилосьь.

Наталя: А як до лица, все вам, хоч малюй!

Настя: Ви сьогодні дуже гарні, мов ота квіточка, що в віночку!

Проня: Мерсі за компліман!

Настя: / ДО НАТАЛКИ / Не передавай куті меду!

Натал: / ДО НАСТІ/. Та чорт її бери/ ВГОЛОС/. Ой, веть-
ко моя, матінко! Який же у вас, Проня бранєслєт,
а сережки аж горять, мов саме сонце вскочило
вхату!

Настя: Чи справдіж?

Проня: А вже-ж! / ВХОДИТЬ ЯВДОКІЯ/.

Явдок: / ВХОДИТЬ З ПЕКАРНІ В ЧЕПЧИКУ І В ДОРОГІМ ПЛАТ-
КУ/. І деж бито не справжні, коли за каблучку
оту на руку чи як її, дала двацять карбованців,
а за сережки, аж сімдесять п'ять, своїми руками да
вала!

Настя: Ого! Сімдесять п'ять!

Натал: Ой, мамо моя!

Голос: / З-ЗА ВІКНА/ Тай зеленаж як рута!

Проня: Таки не витерпіли, прибігли, шей Химку сюди при-
ведіть!

Явдок: Як то, щоб і тепер, коли слухний час настав, не
похвалитись перед добрими людьми? Ні вже дочко,
вибачайте!

Проня: Охота! Диво яке, що золото, чи гальмази!

Явдок: Як то не диво? От за ту матерію, що на сукні по-
заторік платила ще по три карбованці!

Настя: Позаторік ще?

Явдок: Еге-ж, тапер за таку ціну не купиш!

Проня: Виб мамо пішли краще до пекарні порядкувати,
ніж не знать що верзти!

Явдок: Та там уже все готове. А за другу сукню шовкову
заплатила аж по три карбованці з половиною за
аршин: така вже дорога, що Господи! Ось я винесу.
/ ЙДЕ В КІМНАТУ/.

Проня: Та що ви розносились, неначе не носили зроду шов-
кового?

Настя: Покажіть, покажіть, ми ще не бачили!

Степ: / З ЗА ВІКНА/. За кого Сірки віддають дочку?

Голос: За якогось пиллярника.

Степ: Невжеж за Голохвостого? Жид значить праєду ка-
зав.

Явдок: / НЕСЕ ЦІЛИЙ ЖМУТ РІЖНОГО ШМАТЯ/.Ось,де гляньте
яке!

Настя: Чудесне:широке та добряще!/ МАЦАЄ/.

Натал: Ой,яке гарне,як шелестит!
/ ЮРБА ВСЯКОГО РОДУ ПХАЄСЯ ДО ВІКОН А ДЕХТО І
ДО ДВЕРЕЙ/.

Проня: Мамо,що ви робите?Гляньте на вікна!

Явдок: Нічого,доню,нехай люде дивляться,який посаг дає
мо за дочкою,хай знають усі,що не поскупились!
А ось,гляньте,зелена адамашвова!

Настя: Чи шовкове,чи бавовняне?

Явдок: Шовкове на два шістдесят,тай то через те усту-
пив,що дуже залежала матерія.

Проня: Ви не знать,що мамо!

Явдок: Чого?Ей Богу правда!

Голос: / З-ЗА ВІКНА/.Тай зеленаж як рута!

Парубок до дівчини/ Тобі до лица пристало!

Дівч: Диви і не присталоб,якби і на тебе начепить,то
на жабу-б і здався! / СМІХ ЗА ВІКНОМ/.

Проня: Чуєте,який ярмарок завели?

Явдок: То пусте.Ось ще одна сукня жовтогогоряча,з якогось
такого чудного,що й явиком не вимовлю...

Проня: З мухлецталену.

Явдок: Еге-ж!

Голос: / З-ЗА ВІКНА/ Ой,ненько моя,як жар аж горить.

Паруб: От би мені,бра,на штани!

Проня: Зачиніть вікна!

Явдок: Нехай дивляться:одия тому час!

Проня: Тут незабаром жених буде,а вони розташувались.

Явдок: Явдок: А ось,гляньте,які мережені та тонкі ху-
сточки до носа.

Проня: Ви ще і сорочки принесіть!

Явдок: І принесу,тут нема сорому:дфо світове!

Натал: Ой,якіж гарненькі!

Паруб: / З-ЗА ВІКНА/. Гля,гля!На доброго козака,то
нікуди і чнуту!

Міщанка: / ЗДВЕРЕЙ/ До твого носа і пристало!

- Паруб: Та і у молодой-ж, як добра коновка!
Проня: Що-ж це ви тут шкандал робите? Напустили мужви?
Явдок: / НЕ СЛУХАЄ/. А ось укривало едва бове, рожеве, у вльоровскім вистібали.
- Настя: Славне! Та велике яке!
Наталя: Тут і трох можна вкютати!
Мішан: / З-ЗА ДВЕРЕЙ/. Я-б під таке полізла!
Паруб: Тай яб, якби мене попросили...
Проня: Я не можу вже цього видержати, Геньте мамо, зва- шим приданим! Химко, зачиняй вікна, та повинось одей мотлох! Ходімо, сестрички, од шкандалу до мої кімнати...
- Настя: Ходімо, ходімо! / ПІШЛИ/.
/ ХИМКА ЗБИРАЄ ШМАТЯ, ЯВДОКІЯ МАХАЄ РУКОЮ/.
Явдок: Я-ж піду стрічати гостей, а ти гукни старого!
/ ЯВДОКІЯ ВИХОДИТЬ/
Химка: Добре! / ЙДЕ ДО ВІКОН/. Та не лізьте притьмом у хату, одступітьса од вікон! / ВИХОДИТЬ/.
Голос: Чи ба! Хтось приїхав хвайтенами. Це, либонь же- них!
Другі: Де? де?
Голос: Геньте! Одступітьса! Ой, ноги, ноги!
ВИХІД 10-тий.
- ВХОДИТЬ ГОЛОХВОСТИЙ І ДВА МИТРОПОЛИЧІ БАСИ.
Голох: / ВХОДИТЬ У ФРАЦІ, ПРИ ЦИЛІНДРІ, ЗА НИМ ДВА БАСИ
Оце все, як видите, беру: двор величезний, садок, дом і те што вдому.
Бас, 1: О, Сірки не убогі! Сіркова лавка швидко перейде на першу вулицю на Подолі.
Бас, 2: Наберете в кешені добра.
Голох: Авже-ж набарьом не мало добра: не вдурнів уда- лись! Через неделю і міста ви не пізнаете цьо- го двору. Отут на вулицю вчишу камяний дом пер ваго храсону, на два етаж під бляшаною кришкою: ав старий дом я буду свиней загаять.
Бас, 1: Тобі пощастило брате, їй Богу!
Бас, 2: Тільки слухай суди пане Свириде: я памятаю тро- хи дочку Сірків, здається мов погана...

Голох: То не мішаєть, пустое, значить, дело, аби по больше денег, то ми брат, при боце заведемо... гм...

Бас, 2: Важно!

Бас, 1: Люблю!

Голох: / БЕ ПО ПЛЕЧИ/ Хе, хе! Колиб уже скрутитись швидче, у мене просто через ту Секлиту душі нето... Ну, що як ускочить? Хоч з Кііва тікай, не то што! здаєть ся только, я їх уложив добре, да вони у ви сварці на шастя... Господи помяни царя давида і всю кротость його!

/ВХОДИТЬ ПРОНЯ, НАТАЛКА І НАСТЯ/.

Голох: / ПІДВІГІ ЗКВІТКАМИ/ Позвольте, дорогая невеста ради, значить, щасливейшого для меня дня, подать вам пукета і поцеловать ручку!

Проня: / СРОМЛИВО БЕРЕ/. Ах, мерси! Бонжур!

Голох: Красниє цвіти, прекрасней кветце./ ЦІЛУЄ РУКУ/.

Проня: Мерси! / НА БІК/ Який душка!

Голох: Позвольте одрекомендувать вам моїх шахверов: Орест - знаменитий бас метрополичий, і не менче знаменита октава митрополича - Кирило...

Проня: / ПОДАЄ РУКУ/. Очінно рада, Седайте.

Баси: Спасибі, ми постоїмо.

Проня: Нет, чого-ж безпокоїть ся? щей в церкве, как даст Бог настоїть ся.

Бас, 1: Дя такої панни і потрудитись можна.

Проня: Ви мне камплімента пуцаєте? Мерси!

Бас, 1: Можна і припустити!

Бас, 2: Стоїть.

Голох: Обходженіє понімають.

Проня: Да модні кавалери./ ОДХОДИТЬ ПІД РУКУ З ГОЛОХ-ВОСТИМ ТОЙ ЩОСЬ ЛЕБЕДИТЬ/.

Бас, 1: Тфу нас брат жде велика випивка.

Бас, 2: Невже? Добре приймають?

Бас, 1: Побачиш!

Настя: / ДО НАТАЛКИ/ Дивись, як ота чапля маніжить ся і та кладе носа йому на плечі.

Натал: Мегеж, ну їй уже можна...

Настя: Чіпляйтесь на ший при всіх?

Проня: / БАСИ ПІДХОДЯТЬ ДО НИХ І ПРОСЯТЬ ПІД РУКУ/.
/ ДО ГОЛОХВОСТОГО/. Ах, не говоріть мене такого
бо я как огонь зашарейсь...

Молох: Што-ж делать, моя дорогая, пуколько когда это
световое дело, да у меня просто сердце не видер
жить этой проволочки, ей Богу, может луснуть!
Когдаб по скоріше уже тії церемонії.

Проня: Да, ужась, как долго! Я позову родителів зараз.
/ ЙДЕ ДО ПЕКАРНІ/.
/ ВХОДЯТЬ ПОВАЖНІ МІШАНЕ І МІШАНКИ/.

Гість: З неділею святоку будьте здорові із чесним ве-
сілям! Дай, Боже, шастя цьому домові!

Друга: А деж хазяї? Не видко.

Гість: Ото певно жених зквітков.

Другий: Тай у кучеж убрався!

Гість: А нічого, з себе гарний!

Друга: Тільки худий, нічого і в руках подержати!
/ ГОЛОХВОСТИЙ ЗАБІГА КОЛО ПОДРУГ/.
/ ВХОДЯТЬ СТАРІ СІРКИ, ПРОНЯ І ХИМКА/.
/ СІРКО ЙДЕ ПОПЕРЕДУ, ЗА НИМ ЯВДОХА З ХЛІ-
БОМ І СОЛЕЮ, ПРОНЯ ПОХНЮПИВШИ ОЧИ, ЗА НЕЮ У
ДВЕРАХ СТАЄ ХИМКА/.

Прок: / ДО ГОЛОХ. ОБНІМАЮЧИ/ От тепер ви вже наш: те-
пер нас нікто не розлучить! Будьте-ж шасливі
в новій жизни!

Явдок: Дай, Боже, вам всякого шастя і здоровля! Любіть
мою дочку: одна тільки она і є!

Прок: / БЕРЕ ПРОНЮ/. От передаю вам їх з рук на руки,
любіть і жалуйте! / ЦІЛУЙ ПРОНЮ/. Пошли вам Боже
всякого благополучія, а ви нас дочко не забувай
те і вибачайте вже, що ми прості!

Явдок: / ЦІЛУЄ ПРОНЮ І ПЛАЧЕ/ Нікто не знає, одна мати
знає, як тяжко видавати заміж дочку одиначку.
Була, жила в хаті, а завтра ні до кого і слова
буде промовити!

Проня: Мамо! годі! Коли-б уже швидче!

- Мішан: Не тепер то вчетвер, а все таки дівчат не мине те лихо!
- Прок: Не плач стара: треба-ж колись віддати.
- Явдок: Сх, тяжко-ж мені з дочкою розстатись.
- Голох: Не баріть папонько і мамонько, діла: в церкві посп дожидаєсь!
- Прок: Нора, нора, стара!
- Явдок: Химко, давай швидко килимця! Поблагословимо зараз таї до церкви!
- Голох: / ДО ВАСІВ/. Гукніть на хвайтона, щоб готові були! / ДО СЕБЕ/. Винеси Господи!
/ СТЕЛЯТЬ КИЛИМА, СТАРІ СІДАЮТЬ НА СТИЛЬЦІ ЗІ СОЛЕЮ І ХЛІБОМ. МОЛОДІ КЛЯКАЮТЬ НА КАЛИМІ, ДВА БАСИ, НАСТЯ І НАТАЛКА З СВІЧКАМИ ПО БОКАХ/.
/ ВБІГАЄ СЕКЛИТА, УСТЯ, МАРТА І МЕРОНІЯ А ПОТІМ ГАЛЯ ПО ЗАДУ/.
- Секли: / ЗА ВІКНОМ/. Пустіть, пустіть! Пропустіть Секлиту ту Лимариху! / ВОІ ПОТОРОПІЛИ/.
- Голох: / НА БІК/ Пропа-я!
- Проня: Тітка?
- Явдок: Сестра?
- Степ: / З-ЗА ВІКНА/ Гей, Тітка Секлита ще поміша весіля лю, треба сповістити жиди.
- Секли: /-ВЛІТА МОВ НЕСАМОВИТА/ Стійте, не благословіть! Не благословіть кажу!
- Явдок: Бог з тобою сестро!
- Прок: Господь з вами!
- Секли: Га! Злодіяцке весілля? Хотіли вкрати мого зятя, жениха моєї Галі, та не вкратете! Я вам докажу, що не вкратете!
- Явдок: Сестро спамятайся, чи ти при собі?
- Проня: Що це за шкандал! Якого жениха?
- Секли: Я при умі! Секлиту Лемариху не обійдете! Я за своє дитя встою, Не пушу до вінця, стійте, не підете! Не пушу, хоч лусну!
- Марта: Не пускайте, кумо, не пускайте!

- Прок: Бога ради, не кричіть: дивіться, скільки по вікнах людей!
- Явдок: Сестро, Секліто Пилиповно! Не роби сорому нам прощу тебе! Чим же ми винні?
- Секли: Не винні? Одбили жениха у моєї дитини! Я на всі Кожумяки кричатиму, розбій, розбій!
- Проня: Ой, шкандал! шкандаль!
/ КОЛО ВІКОН ЦАЛЕ ТОВПИЩЕ, ВСІ КРИЧУТЬ, ВРЕШТІ ШИБА ТРІСНУЛА І ВПАЛА НА ПІДЛОГУ, МЕРОНІЯ, УСТЯ І МАРТА ВСІМ ЩОСЬ ШЕПЧУТЬ, ВОНИ ДУЖЕ РАДІ ЗТОГО
- Прок: Зачиняйте хоч вікна, одгоньте людей!
- Голох: Що-ж це, впустили якусь самошешду!
- Секли: Я самошешда? Ти мене самошешдою зрббив!
- Проня: Вона п'яна! Залила очи тай лізе!
- Явдок: Голубко, сестро, не безчесть нас, не губи нашої Проні! Однаж тільки. / ПЛАЧЕ/.
- Секли: Сестро! В тебе дочка і в мене дочка! Нехай я буду і сяка і така, і проста, і ликом шита, а все таки я мати своїй Гали! Не дам знущатись над мою дитиною і за панілим поганьцям! / ДО ГОЛОХ-ВОСТОГО/. На що ти дурив моє дитя, нащо доптав до неї стежку? Нащо залипався, коли ти не думав її брати?
- Проня: Свириде Петровичу, що вона каже?
- Явдок: Як же це, Свириде Петровичу?
- Голох: Брехня, брехня! Я вам не позволю, публікувати мене Я вам! я... я...
- Усьтя: / ДО СЕКЛИТИ/ Шей брехню завдає?!
- Секли: Я тобі докажу брехню, перевертню чортовий, прой-дисвіте, ланцю!
- Голох: Я такого шкандалю не допущу, не прощу ніяким разом! Я вам не хто! Я Свирид Петрович Галахвасте стов! Мені гаворить такого чортовіння? Да у мене всі будочники онде! / ПОКАЗУЄ КУЛАК/ Да я вас в участь! Да я вас за брехню в рештанську і замкну трома замками!
- Усьтя: Що, як замкне?

Марта: Під три замки?

Секли: Ой, люде добрі, що-ж це! Мене у рещтанську за правду? Секлиту Лемариху, чесну хазяйку під три замки? За те, що ти вчора заручився з мою дочкою?!

Проня: Ай, То правда! Що-ж це?..

Прок: Господи-глум-який! Попущеніє Боже./ ПЛАЧЕ/.

Мерон: Чисте скушеніє!

Голох: Врѣш старя! Я її знать не знаю, ведать не відаю! З її какоюсь дочкою: вона сказалась! А ми, Проню, хадьом вінчатись. Прокпе Свиридовичу, когда почали дело, то надобно якось кончать. Невже нас буде держать одна брєклива баба?!

Секли: Я брєшу! Я сказалась? А не діждеш ти з твоїм чортовим батьком, з твоею поганом матірїю! Не будеш вінчатись! не пушу попа в ризи, хоч роздерить мен не. Ой, кумці голубці, кажіть же ви, хай люде чують заступіть ся хоч ви за Лемариху, - опаскудив мою чесну семю оцей ланець, шарлатан! А сестра рідна за ним руку тягне?!

Бас, 1: / ДО ДРУГОГО/ Щ сь брат не горілкою пахне!

Бас, 2: От халепа.

Проня: / КРИЧИТЬ/ Д кажіть, докажіть!

Марта: А якже, учора заручився, сама власними очима бачила і оцими уками чула! Щоб я луонула, коли ми не пропили Галю.

Усьтя: Та ще зпочатку за столом, а далі і долі і заручних пісенє співали їм.

Мерон: Та ще цей раб Божій танцював без одіянія окусительно!

Проня: Ой! Підступило під серце! Ратуйте! / ПРИПАДА ДО МАТЕРИ/.

Явдок: Господи Боже мій! Що знею? Хоч згляньтєсь!

Прок: Що ви зробили здитиною нашою? % КИНУЛИСЬ ДО ПРОНІ РОЗСТІВУЮТЬ ПЛАТТЯ/.

Секли: А що, не вірили, який зух?

Голох: Н вірте їй, це заговор! Вона підпоїла свідків!

- Я їх усіх на суд! Ну, де-ж би таки я, Галахвастов посватався на якій небудь простій поганке?
- Секли: / ЗКУЛАКАМИ ДО ГОЛОХ./ Моя дочка поганка? Ах, ти, каторжний, сибірний! Та я тобі очи видеру злоба!
- Проня: / ПЛАЧЕ/ Мамо, я не вірю їй! Вона нарочито шкандал робить... Заступіться ж, Не видержу, Давть мене
- Явдок: Сестро зглянься на нас! Не безчесть дочки, Господь тебе покарає на твоїй! / ПЛАЧЕ/.
- Прок: Слободіть гостину сестрице! Бачите яке лихо!
- Секли: Так, так? мене зкати?!
- Проня: / РИДАЮЧИ/ Ідіть собі! Н топіть мене!
- Секли: Дурна ти, нависноголова! За якого харциза заступаєшся! Думаєш, що любить тебе? За гроші тільки бере, Та він тебе вчора превселюдно лаяв, нівечир!
- Голох: / КРИЧИТЬ/ Не іміть віри їй, бреше!
- Секли: Ой, кумці мої, заступниці мої! Кажіть уже ви, бо були там! Кажіть по правді!
- Марта: А лаяв, Господи як, і в батька і в матір, величав її сорю, чаплею, кислоокою жабою називав!
- Проня: Ой, Ой, зарізає!.. Під серце!.. Води!..
- Явдок: Боже мій! Убили дитину мою. / УПАЛА КОЛО ДОЧКИ РОЗСТІБУЄ ЇЇ ПЛАТТЯ/.
- Усьтя: А проклинав як: щоб і холера, і чума на їх голову, щоб виздижали цілим кодром!
- Мерон: Прорицав: Анактема" і Дунув, і плюнув, як на сатану!
- Голо: / НЕСАМОВИТО/ Це наклеп! Я в суд подам!
- Проня: Ай, води, води! / НІБИ ЗІМЛІЛА/.
- Прок: Химко, води швидче! Господи, одпусти і припусти!
- Явдок: Ой, рятуйте! Н жива! / ХИМКА ПРИНОСИТЬ ВОДУ І ПРИСКАЮТЬ НА ПРОНЮ/.
- Бас, 2: Пропала вже випивка!
- Бас, 1: Ходім мерщій, щоб ще до мирового не попади!
- Проня: / ГІСТЕРИЧНО/ То такі ви? Мені одно, а друге другій? При мені у очи мало не вискочите, а за очи банітовати... Ох, Ох!
- Голох: / ОДСТУПА/. Та що ви їм вірите!

- Проня: Чого ви ходили до мене? Нащо ви божились, клялись, падали передімною на коліна?
- Голох: Та стійте-ж...
- Проня: Н за ваші магазини йшла... я вас любила... а ви нагнушались... на весь Київ!.. Геть-те! Ой, смерть моя, / МЛІЄ/.
- Прок: Вон, вон знашого двору, щоб і слід тут ваш не сме рдів!..
- Явдок: Вон, вон! не треба нам такого зятя!
- Голох: Ну, до свідання!
- Секли: / ХАПА ЙОГО ЗА ПОЛИ/. Ну, тепер я вже не пушу!
- Голох: / ВІРІВАЮЧИСЬ/. Одчепіться!
- Секли: Н пушу, не пушу! Думаєш що багатий, так і безчесити мене можна? Женимо!
- Марта: Та який він багатий? Він банкрот!
- Всі: Банкрот... Банкрот...
- Голох: / ВИСТУПА НА ПЕРЕД ІЗ ЗАПАЛОМ/. Чого витріщились? Ну, банкрот, так банкрот! А ви думали, як би я був багатий, то пішов би до вашого смітника? Ха-ха-ха! Свинота необразована! Авже мені ваших денег тільки і треба були! Так і понімайте! А вони заклали собі в голову, що я на їхніх дочок задививсь. Антересно дуже! Не найшол би где? Поліє би на смітник! Да я, как первий кавалер, і у Липках би знайшол настоящих баришень з оттакими куделями, а не сватався-б на вашій дурній потороці поганій Проні!
- Проня: АЙ! / ЗІМЛІЛА / / СЕКЛИТА РОЗВЕЛА РУКАМИ /.
/ ВХОДИТЬ ЖИД І КВАРТАЛЬНИЙ /.
- Жид: АЙ, Гевалт! ферфал! Беріть його- он тамечки, шарлатан, машенник!
- Кварт: Пожалуйте в участок!
/ ВСІ ОСТОВПІЛИ, ГОЛОХВОСТИЙ ОПУСТИВ ЦИЛІНДЕР /

КУРТИНА СПАДАЄ. К О Н Е Ц Ь.

Н Ю Й О Р К 29 МАРТА 1924 р.

